EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IRÁNYMUTATÁSA

(2004. július 16.)

a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikái, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről

(EKB/2004/15)

(2004/808/EK)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányára és különösen annak 5.1., 12.1. és 14.3. cikkére,

mivel:

(1) Feladatai elvégzéséhez a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) átfogó és megbízható fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikára, valamint a nemzetközi tartalékok jelentésére van szüksége, amelyek megmutatják az euroövezet monetáris feltételeit és devizapiacait befolyásoló fő tényezőket.

(2) Az Alapokmány 5.1. cikkének első mondata előírja a nemzeti központi bankok (NKB-k) által támogatott Európai Központi Bank (EKB) számára, hogy vagy az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságoktól, vagy pedig közvetlenül a gazdasági szereplőktől gyűjtse be az ahhoz szükséges statisztikai adatokat, hogy elláthassa a KBER feladatait. Az 5.1. cikk második mondata arról rendelkezik, hogy e célból működjön együtt a közösségi intézményekkel vagy testületekkel és a tagállamok vagy harmadik országok hatáskörrel rendelkező hatóságaival, valamint a nemzetközi szervezetekkel. Az 5.2. cikk előírja, hogy amennyire lehetséges az NKB-k látják el az 5.1. cikkben meghatározott feladatokat.

(3) Az EKB fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikák terén támasztott igényeinek kielégítéséhez szükséges adatokat az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságok is összegyűjthetik és/vagy összeállíthatják. Ezért az ezen iránymutatás alapján elvégzendő feladatok némelyike megkívánja az EKB vagy az NKB-k és az ilyen hatáskörrel rendelkező hatóságok közötti együttműködést az Alapokmány 5.1. cikkével összhangban. Az Európai Központi Bank [1] által végzett statisztikai adatgyűjtésről szóló, 1998. november 23-i 2533/1998/EK tanácsi rendelet 4. cikke előírja, hogy a tagállamok maguk szervezzék meg a statisztikai adatszolgáltatást, és teljes körűen együttműködjenek a KBER-ével az Alapokmány 5. cikkéből fakadó kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében.

(4) A szükséges statisztikai adatok egy része a fizetési mérleg pénzügyi mérlegére és a kapcsolódó jövedelmekre, valamint a nemzetközi befektetési pozícióra vonatkozik, amelyért elsődlegesen az eurorendszer felelős. Annak érdekében, hogy teljesíteni tudják az EKB e területen való segítésére vonatkozó kötelezettségüket, az NKB-knak megfelelő statisztikai tapasztalattal kell rendelkezniük, különösen a fogalmak, módszerek és adatgyűjtés, valamint az adatok összeállítása, elemzése és továbbítása terén. Írországban a Központi Statisztikai Hivatal (CSO) gyűjti és állítja össze a vonatkozó statisztikai adatokat. Az EKB statisztikai elvárásainak kielégítése érdekében a Central Bank and Financial Services Authority of Ireland és a CSO együttműködik az Európai Központi Bank a fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikákra vonatkozó statisztikai adatszolgáltatási követelményeiről, valamint a nemzetközi tartalékok jelentéséről szóló EKB/2004/16 ajánlásban [2] megállapított módon. Az EKB/2004/16 ajánlásnak címzettje az Uffico Italiano dei Cambi is, amely a Banca D'Italia-val együttesen felel a vonatkozó statisztikai adatok Olaszországban történő összegyűjtéséért és összeállításáért.

(5) A fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíciók statisztikái, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése terén az Európai Központi Bank adatszolgáltatási követelményeiről szóló, 2003. május 2-i EKB/2003/7 iránymutatás [3] elfogadása óta kézzelfogható előrehaladás történt az euroövezeten belül új követelményekkel, adatgyűjtési és -összeállítási módszerekkel. Ezért szükséges az EKB/2003/7 iránymutatást ezen iránymutatással felváltani.

[1] HL L 318., 1998.11.27., 8. o.
[2] HL L 292., 2004.11.30.
[3] HL L 131., 2003.5.28., 20.o.

(6) Tekintettel a határokon túlnyúló portfólióbefektetések statisztikáinak összeállításában rejlő nehézségekre, szükséges közös megközelítések meghatározása ezen adatok euroövezeten belüli összegyűjtésére. Az euroövezetben a portfólióbefektetések adatgyűjtési rendszereinek 2008-tól meg kell felelniük valamely közös szabványnak, azaz a VI. táblázatban meghatározott és legalább a negyedéves pozíciókra vonatkozó értékpapíronkénti adatgyűjtést maga után vonó négy modell egyikének. Egy működő Központi Értékpapír Adatbázis (CSDB) rendelkezésre állása alapvető fontosságú ahhoz, hogy az új adatgyűjtési rendszerek működőképessé váljanak. Ezért, amennyiben a CSDB-projekt 1. fázisának „Project Closure Document"-jét (Projektzáró Okmányát) a KBER Statisztikai Bizottságán (a továbbiakban: „statisztikai bizottság") keresztül 2005 márciusának végéig a Kormányzótanácsnak nem nyújtják be, ezt a határidőt (valamint a portfólióbefektetésekkel kapcsolatos egyéb követelmények határidejét is) meghosszabbítják a benyújtás késedelmének idejével. A KBER is köteles 2006 közepéig megvizsgálni, hogy a CSDB értékpapírokkal kapcsolatos információinak köre és a tagállamokkal az adatcserére kötött megállapodások elegendőek-e ahhoz, hogy képessé tegyék az NKB-kat, illetve adott esetben az illetékes statisztikai hatóságokat az ezen iránymutatásban előírt minőségi szabványoknak való megfelelésre. Az EKB legalább a referencia-időpontokat megelőző tizenöt hónappal az NKB-k rendelkezésére bocsátja a CSDB-információkat, hogy biztosítsa az euroövezet rezidensei által kibocsátott, a kibocsátó szektora szerint lebontott portfólióbefektetési értékpapírokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést a II. melléklet 13. táblázatában meghatározott határidők szerint.

(7) Az euroövezet rezidensei és az euroövezet tagállamainak más rezidensei közötti követelés és/vagy kötelezettség tranzakciókra és pozíciókra vonatkozó adatszolgáltatásra az EKB portfólióbefektetés (és vonatkozó jövedelem) területét érintő statisztikai követelményeinek teljesítése céljából van szükség. Az adatokat az euroövezet portfólióbefektetési kötelezettségek összesített tranzakcióinak és pozíciónak, valamint a kapcsolódó jövedelmek összeállítására használják. Ez a nemzeti követelményekkel, illetve megállapított gyakorlatokkal összhangban történik.

(8) A CSDB, amely a jövőben számos különböző statisztikai (szerkesztési és előállítási) és nem statisztikai (gazdasági, pénzügyi stabilitás és működési elemzések) célt fog szolgálni, hozzáférhető lesz az NKB-k számára. Az adattartalmat az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságok számára is elérhetővé teszik, a jogi megszorításokra is figyelemmel. Ez különösen abban fogja segíteni őket, hogy előállítsák az euroövezet portfólióbefektetési tranzakcióinak és pozícióinak statisztikái összeállításához szükséges adatokat. Különösen a CSDB-től származó információk értékpapíronként gyűjtött adatokkal történő összesítése révén lehetővé válik az euroövezet rezidensei által kibocsátott, és az euroövezet országainak egyéb rezidensei által tartott portfólióbefektetési értékpapírokkal végzett tranzakciók és pozíciók pontos összeállítása. Ez végül lehetővé fogja tenni az euroövezet portfólióbefektetési kötelezettségeire vonatkozó adatok szektoronkénti összeállítását.

(9) Az euroövezet negyedéves pénzügyi számláinak külföldszámlája összeállításakor az euroövezet fizetési mérlegének és nemzetközi befektetési pozíciók használata szükségessé teszi, hogy nemzetközi befektetési pozíciók adatainak összeállítása negyedéves rendszerességgel történjék. Továbbá az euroövezet pénzügyi számlái és monetáris elemzések esetében szükséges a betéteket a kölcsönöktől elválasztani, és az egyéb befektetéseket is kimutatni. Az euroövezet külföldi közvetlen befektetési részesedéseinek értékelése ezen felül további bontást követel meg a tőzsdén jegyzett, illetve tőzsdén nem jegyzett közvetlen befektetéssel érintett vállalatok között.

(10) Az euro nemzetközi szerepének éves felülvizsgálatához való hozzájárulásként a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokkal végzett tranzakciókra és pozíciókra vonatkozó, pénznemek szerint lebontott statisztikai adatok szükségesek az euro mint befektetési valuta szerepének értékeléséhez.

(11) Meg kell határozni az euroövezet fizetési mérlegére és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikára, valamint a nemzetközi tartalékok jelentésére vonatkozó minőségértékelési keretet, lehetőség szerint a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által kidolgozott „Adatminőség-értékelési kerettel" összhangban. Az NKB-knak, adott esetben más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködve, értékelniük kell az általuk szolgáltatott adatok minőségét. Az adatminőség (beleértve az időszerűséget, a pontosságot, a hitelességet, a belső és külső következetességet és a megbízhatóságot) értékelésére megfelelő szempontokat állapítanak meg.

(12) A bizalmas statisztikai adatok NKB-k általi átadása az EKB részére a KBER feladatainak elvégzéséhez szükséges mértékben és részletességgel történik. Amennyiben a bizalmas jelöléssel ellátott adatok forrásai más hatáskörrel rendelkező hatóságok, nem az NKB-k, az ilyen adatok EKB általi használata a KBER vonatkozású statisztikai feladatainak ellátására korlátozódik.

(13) Szükség van egy olyan eljárás kidolgozására, amely lehetővé teszi az ezen iránymutatás mellékleteiben szükséges technikai módosítások hatékony végrehajtását, feltéve hogy az ilyen módosítások nem változtatják meg a mögöttes koncepciót, és nem érintik a tagállamok adatszolgáltatóinak jelentési terhét. Az eljárás követésekor figyelembe kell venni a statisztikai bizottság álláspontját. Az NKB-k ezen iránymutatás mellékleteinek technikai módosításaira a statisztikai bizottságon keresztül tehetnek javaslatot.

(14) Az Alapokmány 12.1 és 14.3 cikkének megfelelően az EKB iránymutatásai a közösségi jog szerves részét képezik,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

Meghatározások

Ennek az iránymutatásnak az alkalmazásában:

— „részt vevő tagállam”: tagállam, amely a Szerződésnek megfelelően elfogadta a közös valutát,

— „rezidens”: a 2533/98/EK rendelet 1. cikkében meghatározott értelemben,

— „euroövezet”: a részt vevő tagállamok és az EKB gazdasági területe. Az euroövezet tagállamaihoz tartozó területeket, illetve társult országokat a II. melléklet 10. táblázata tartalmazza,

— „eurorendszer”: a részt vevő tagállamok NKB-i és az EKB,

— „határokon átnyúló tranzakció”: minden olyan, euroövezetben rezidens és euroövezeten kívüli rezidens közötti tranzakció, amely – részben vagy egészben – követelést vagy tartozást hoz létre vagy egyenlít ki, illetve olyan tranzakció, amely egy dologra vonatkozó jog átadásával jár,

— „határokon átnyúló pozíciók”: az euroövezeten kívüli rezidensekkel szemben fennálló pénzügyi követelések és pénzügyi kötelezettségek összessége. A határokon átnyúló pozíciók tartalmazzák a következőket is: i. föld, egyéb nem termelt tárgyi eszközök és más ingatlanok, amelyek fizikailag az euroövezeten kívül helyezkednek el és euroövezet rezidensének tulajdonában vannak és/vagy az euroövezetben találhatók és euroövezeten kívüli rezidens tulajdonában vannak; és ii. az euroövezet rezidensei tulajdonában álló monetáris arany és különleges lehívási jogok (SDR).

Mindazonáltal az euroövezetre vonatkozó fizetésimérleg-statisztikában a portfólióbefektetések és a portfólióbefektetések jövedelmei számla, valamint a nemzetközi befektetési pozíció statisztikán belül a portfólióbefektetések összeállításához szükséges mértékig a „határokon átnyúló pozíciók” és a „határokon átnyúló tranzakciók” számla tartalmazza az euroövezet rezidenseinek az euroövezet más tagállamainak rezidenseivel szemben fennálló követeléseinek és/vagy kötelezettségeinek pozícióit és tranzakcióit is,

— „tartalékeszközök”: az eurorendszer magas likviditású, piacképes és hitelképes, euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni, nem euróban fennálló követelései, valamint az arany, az IMF-beli tartalékpozíciók és az SDR-követelések,

— „egyéb devizaeszközök”: i. az eurorendszer euroövezet rezidenseivel szemben nem euróban fennálló követelései; és ii. az eurorendszer euroövezeten kívüli rezidensekkel szemben nem euróban fennálló olyan követelései, amelyek nem felelnek meg a tartalékeszközökre meghatározott likviditási, piacképességi és hitelképességi kritériumoknak,

— „tartalékkal kapcsolatos kötelezettségek”: az eurorendszerből történő előre látható biztos és feltételes rövid lejáratú nettó kifizetés, amely hasonlít az eurorendszer tartalékeszközeihez és egyéb devizaeszközeihez,

— „fizetési mérleg”: olyan statisztikai jelentés, amely megfelelő bontásban tartalmazza a vizsgált időszakban végrehajtott, határokon átnyúló tranzakciókat,

— „nemzetközi tartalékok jelentése”: az a statisztikai jelentés, amely megfelelő bontásban tartalmazza az eurorendszer tartalékeszközei, egyéb devizaeszközei és tartalékkal kapcsolatos kötelezettségei egy referencia-időpontban fennálló összességét,

— „nemzetközi befektetési pozíció”: a mérleg, amely megfelelő bontásban tartalmazza a határokon átnyúló pénzügyi követelések és kötelezettségek egy referencia-időpontban fennálló összességét,

— „értékpapíronkénti adatgyűjtés”: az egyes értékpapírokra lebontott adatok gyűjtése.

2. cikk

Az NKB-k statisztikai kötelezettségei

(1) Az NKB-k kötelesek az EKB rendelkezésére bocsátani az euroövezet összevont fizetési mérlege és nemzetközi befektetési pozíciója, valamint a nemzetközi tartalékok jelentése összeállításához szükséges, a határokon átnyúló tranzakciókra és pozíciókra, a tartalékeszközökre, egyéb devizaeszközökre, tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekre vonatkozó adatokat. Az adatokat a II. melléklet 13. táblázatában feltüntetett határidőkkel összhangban kell rendelkezésre bocsátani.

(2) Az adatokhoz mellékelni kell az egyedi, nagy jelentőségű eseményekre és a javítások okára vonatkozó, azonnal rendelkezésre álló adatokat, ha azokban az ilyen egyedi, nagy jelentőségű események és javítások által okozott változás mértéke jelentős, illetve az EKB azt kéri.

(3) A havi és negyedéves tranzakciók, valamint a negyedéves és éves pozíciók esetében a szükséges adatokat a jelenlegi nemzetközi szabványoknak, konkrétan az IMF Fizetési mérleg kézikönyve (Balance of Payments Manual) ötödik kiadásának megfelelően, az I., II. és III. mellékletben megállapított formában kell az EKB rendelkezésére bocsátani. Különösen az euroövezeti értékpapírban fennálló, portfólióbefektetésekhez kapcsolódó követelésekkel kapcsolatos tranzakciókra és pozíciókra vonatkozó szükséges adatokat kell az I. melléklet 1.1, 1.2 és 3. szakaszaiban, valamint a II. melléklet 1., 2., 4. és 5. táblázatában megállapított, az euroövezetben rezidens kibocsátók szektora szerinti bontásban szolgáltatni.

(4) A fizetési mérlegre vonatkozó szükséges adatokat havonta és negyedévente kell rendelkezésre bocsátani. A negyedéves fizetésimérleg-adatoknak földrajzi bontást is tartalmazniuk kell a II. melléklet 9. táblázatában meghatározott ügyfelek vonatkozásában. A nemzetközi tartalékok jelentésére vonatkozó adatokat annak a hónapnak a végén kell szolgáltatni, amelyre az adatok vonatkoznak. A nemzetközi befektetési pozícióra vonatkozó adatokat negyedévente és évente kell rendelkezésre bocsátani. Az éves nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó adatoknak földrajzi bontást is tartalmazniuk kell a II. melléklet 9. táblázatában meghatározott ügyfelek vonatkozásában.

(5) Az euro mint befektetési valuta nemzetközi szerepének elemzéséhez a pénznemenként lebontott, szükséges adatokat a II. melléklet 6. táblázatában meghatározott módon, félévente kell rendelkezésre bocsátani.

(6) 2008 márciusától, a 2008. januári tranzakcióknak és a 2007. év végi pozícióknak megfelelő adatokkal kezdve, a portfólióbefektetések adatgyűjtési rendszereinek meg kell felelniük a VI. mellékletben meghatározott modellek egyikének.

3. cikk

Az adatszolgáltatás határideje

(1) Az euroövezet havi fizetési mérlegének összeállításához szükséges adatokat a tárgyhónap végét követő 30. munkanap végéig kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(2) Az euroövezet negyedéves fizetési mérlegének összeállításához szükséges adatokat a tárgynegyedév végétől számított három hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(3) Az eurorendszer nemzetközi tartalékai jelentésének összeállításához szükséges adatokat a tárgyhónap végétől számított három héten belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(4) 2005. január 1-jétől kezdve az euroövezet negyedéves nemzetközi befektetési pozícióinak összeállításához szükséges adatokat a tárgynegyedév végétől számított három hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(5) Az euroövezet nemzetközi befektetési pozícióinak összeállításához szükséges éves adatokat a tárgyév végétől számított kilenc hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(6) A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokkal kapcsolatos tranzakciókat és pozíciókat a kibocsátás pénzneme és a kibocsátó szektora szerinti bontásban a tárgyidőszak végétől számított hat hónapon belül kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(7) Az euroövezet fizetési mérlegére és nemzetközi befektetési pozíciójára vonatkozó módosításokat a IV. mellékletben meghatározott ütemezés szerint kell az EKB rendelkezésére bocsátani.

(8) Ezen adatok nemzeti szintű gyűjtését úgy kell megszervezni, hogy e határidőket be lehessen tartani.

4. cikk

Együttműködés az NKB-któl eltérő, hatáskörrel rendelkező hatóságokkal

(1) Amennyiben a 2. cikkben ismertetett valamennyi adat vagy azok egy része az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságoktól származik, az NKB-k kidolgozzák az e hatóságokkal való együttműködés megfelelő módozatait annak érdekében, hogy biztosítsák az adatok továbbításának egy állandó keretét, amely különösen az adatminőség tekintetében eleget tesz az EKB szabványainak, illetve az ezen iránymutatásban meghatározott bármely más követelményének, kivéve ha ugyanezt az eredményt a nemzeti jogszabályok már elérték.

(2) A pénzügyi mérleg, a kapcsolódó jövedelmek és nemzetközi befektetési pozíció esetében az NKB-k felelnek e területeken a fogalmak és a módszertan, valamint az adatgyűjtés, -összeállítás, -elemzés és -továbbítás fenntartásának és fejlesztésének biztosításáért.

(3) Amennyiben a bizalmasként megjelölt statisztikai adatok forrásai az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságok, az ilyen adatokat az EKB kizárólag a KBER vonatkozású statisztikai feladatainak ellátásában használja fel, kivéve ha az adatot rendelkezésre bocsátó adatszolgáltató vagy az egyéb jogi vagy természetes személy, létesítmény vagy fiók – amennyiben azonosítható – kifejezetten hozzájárult az adatok más célokra való felhasználásához.

5. cikk

Adattovábbítási szabvány

Az előírt statisztikai adatokat olyan formában kell az EKB rendelkezésére bocsátani, amely megfelel a IV. mellékletben megállapított követelményeknek.

6. cikk

A statisztikai adatok minősége

(1) Az EKB V. mellékletben megállapított ellenőrzési feladatainak sérelme nélkül, az NKB-k adott esetben az NKB-któl eltérő hatáskörrel rendelkező hatóságokkal a 4. cikkben említett módon együttműködve biztosítják az EKB rendelkezésére bocsátott statisztikai adatok minőségének ellenőrzését és értékelését. Az EKB hasonlóképpen értékeli az euroövezet fizetési mérlegére, a nemzetközi befektetési pozíció statisztikájára és a nemzetközi tartalékokra vonatkozó adatokat. Az értékelést időszerűen kell elvégezni. Az EKB Igazgatósága évente beszámol a Kormányzótanácsnak az adatok minőségéről.

(2) A portfólióbefektetések tranzakcióira és pozícióira, illetve a kapcsolódó bevételekre vonatkozó adatok minőségértékelésének feltétele a CSDB értékpapír-információinak megfelelő lefedettsége. Az EKB a CSDB üzemeltetőjeként ellenőrizni fogja, hogy 2006 júniusától kezdődően az értékpapír-információk lefedettsége megfelelő-e ahhoz, hogy az NKB-k, illetve adott esetben a hatáskörrel rendelkező egyéb hatóságok teljes mértékben képesek legyenek megfelelni az ezen iránymutatás által előírt minőségi szabványoknak.

(3) A portfólióbefektetésekhez kapcsolódó, euroövezeti értékpapírban fennálló követelésekkel kapcsolatos tranzakciókra és pozíciókra vonatkozó, az euroövezetben rezidens kibocsátó szektora szerint lebontott adatai szolgáltatásakor becslést lehet alkalmazni mindaddig, amíg a portfólióbefektetések értékpapírokra lebontott adatgyűjtési rendszerei kötelezővé nem válnak.

(4) A portfólióbefektetési adatokkal kapcsolatban a kibocsátás pénzneméről történő adatszolgáltatás esetén becslést lehet alkalmazni mindaddig, amíg a portfólióbefektetések értékpapírokra lebontott adatgyűjtési rendszerei kötelezővé nem válnak.

(5) A statisztikai adatok minőségének EKB általi ellenőrzése magában foglalhatja az ezen adatokon végzett módosítások alapos vizsgálatát is: először a statisztikai adatok legutóbbi értékelésének belefoglalására, javítva ezzel a minőséget; másodszor a megfelelő fizetésimérleg-tételek közötti lehetőség szerinti következetesség biztosítására, a különböző gyakoriságok mindegyike vonatkozásában.

7. cikk

Egyszerűsített módosítási eljárás

Figyelembe véve a statisztikai bizottság véleményét, az EKB Igazgatóságának joga lesz ezen iránymutatás mellékleteiben technikai módosítások végzésére, feltéve hogy az ilyen módosítások nem változtatatják meg a mögöttes koncepciót, és nem érintik a tagállamok adatszolgáltatóinak jelentési terhét.

8. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az EKB/2003/7 iránymutatás hatályát veszti.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez az iránymutatás 2004. szeptember 1-jén lép hatályba.

10. cikk

Címzettek

Ennek az iránymutatásnak a részt vevő tagállamok NKB-i a címzettjei.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2004. július 16-án.

Az EKB Kormányzótanácsa nevében
az EKB elnöke
Jean-Claude TRICHET

I. MELLÉKLET

Az Európai Központi Bank statisztikai követelményei

1. **Fizetésimérleg-statisztika**

Az Európai Központi Bank (EKB) kétféle időszakra vonatkozóan ír elő fizetésimérleg-statisztikát: havonta és negyedévente, az ennek megfelelő naptári bázisidőszakokra vonatkozóan. Az éves adatok összeállítására az adott évre a tagállamok által jelentett negyedéves adatok alapján történik. Lehetőség szerint a fizetésimérleg-statisztikáknak konzisztenseknek kell lenniük a monetáris politika folytatására előírt egyéb statisztikákkal.

1.1. *Havi fizetésimérleg-statisztika*

Célkitűzés

Az euroövezet havi fizetésimérleg-statisztikájának célja a monetáris feltételeket és devizapiacokat befolyásoló fő tételek bemutatása (lásd II. melléklet, 1. táblázat)

Követelmények

Alapvető elvárás, hogy az adatok megfelelően felhasználhatók legyenek az euroövezet fizetési mérlegének számításához.

Tekintettel a havi fizetésimérleg-adatok benyújtására kitűzött rövid határidőre, azok nagymértékben összesített természetére és a monetáris politikai célokra, valamint azok devizaműveletekben való felhasználására, az EKB – amennyiben ez elkerülhetetlen –, a nemzetközi szabványoktól némi eltérést enged (lásd ezen iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését). Az eredményszemléletű elszámolás nem elvárás. Az EKB-val való megállapodás alapján a nemzeti központi bankok (NKB-k) pénzforgalmi alapon szolgáltathatnak adatokat a folyó- és a pénzügyi mérlegről. Amennyiben az a határidő betartásához szükséges, az EKB becsült vagy előzetes adatokat is elfogad.

A követelmény minden átfogó tranzakció-kategória esetében a követelések és kötelezettségek (vagy a folyó fizetésimérleg-tételek esetében bevételek és kiadások) jelentése. Ez általában a külső tranzakciók tekintetében azt kívánja meg az NKB-któl, hogy megkülönböztessék az euroövezet más tagállamainak rezidenseivel folytatott és az euroövezeten kívüli tranzakciókat. Az NKB-knak ezt következetesen kell végezniük.

Az euroövezet tagságában változás bekövetkezésekor az NKB-k kötelesek változtatást végrehajtani az euroövezet országösszetételének meghatározásában attól a naptól kezdve, amikor a tagságban történő változás hatályba lép. Az euroövezet korábbi összetétele szerinti és az új részt vevő tagállamok NKB-jától bekérik a kibővített euroövezetre vonatkozó korábbi adatok legjobb becslését.

A portfólióbefektetés terén az euroövezetre vonatkozó adatok értelmes havi összesíthetőségének lehetővé tétele érdekében meg kell különböztetni az euroövezet rezidensei által kibocsátott értékpapírokkal és az euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott tranzakciókat. Az euroövezet portfólióbefektetések követeléseit érintő nettó tranzakciók statisztikáját az euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott lejelentett nettó tranzakciók összesítésével kell összeállítani.

Az euroövezet portfólióbefektetések kötelezettségeit érintő nettó tranzakciók statisztikáját az összesített nemzeti kötelezettségeket érintő nettó tranzakciók és az euroövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírokkal végzett nettó tranzakciók összesítése útján áll össze.

Hasonló jelentési kötelezettség és az összesített adatok összeállításának hasonló módszere vonatkozik a portfólióbefektetésekhez kapcsolódó jövedelmekre.

A fizetési mérleg monetáris bemutatásának összeállítása céljából az NKB-k kötelesek az adatokat intézményi szektoronkénti bontásban benyújtani. A havi fizetési mérlegnél a szektoronkénti bontás a következő:

— közvetlen befektetés vonatkozásában: i. MPI-k (a központi bankok kivételével); és ii. Egyéb szektorok,

— portfóliobefektetési eszközök vonatkozásában: i. monetáris hatóságok; ii. MPI-k (a központi bankok kivételével); és iii. nem MPI-k,

— egyéb befektetések vonatkozásában: i. monetáris hatóságok; ii. MPI-k (központi bankok kivételével); iii. államháztartás; és iv. egyéb szektorok.

A fizetési mérleg szektoronkénti bontásának összeállítása céljából az NKB-k az ezen iránymutatás II. mellékletének 13. táblázatában meghatározott időponttól kezdve kötelesek adatot szolgáltatni az euroövezet rezidensei által kibocsátott portfólióbefektetési értékpapírokkal folytatott nettó tranzakciókról, a kibocsátó intézményi hovatartozása szerinti szektoronkénti bontásban. Ezenkívül a portfólióbefektetések kötelezettségei tartalmazni fogják a belföldi kibocsátó intézményi szektoronkénti bontását.

Az euroövezet portfólióbefektetések kötelezettségeivel folytatott nettó tranzakciók statisztikája ezután szektoronkénti bontásban a megfelelő szektorok nettó összes nemzeti kötelezettségének és az annak megfelelő, az euroövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírokkal folytatott nettó tranzakciók összesítése révén áll össze.

2008 márciusától kezdve a 2008 januárjához kapcsolódó ügyletek vonatkozásában az NKB-k (és adott esetben az egyéb, hatáskörrel rendelkező hatóságok) a VI. melléklet táblázatában előírt modellek egyikének megfelelően gyűjtik a portfólióbefektetési adatokat.

1.2. *Negyedéves fizetésimérleg-statisztika*

Célkitűzés

Az euroövezet negyedéves fizetésimérleg-statisztikájának célja részletesebb adatok szolgáltatása, a külső tranzakciók további elemzésének lehetővé tételére. E statisztikák észrevehetően hozzájárulnak az euroövezet előkészítés alatt álló ágazati és pénzügyi számláinak összeállításához és az EU/euroövezet fizetési mérlegének együttes közzétételéhez, az Európai Közösségek Bizottságával (Eurostat) együttműködve.

Követelmények

A negyedéves fizetésimérleg-statisztika a lehető legnagyobb mértékben megfelel a nemzetközi előírásoknak (lásd ezen iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését). A negyedéves fizetésimérleg-statisztika előírt bontását a II. melléklet 2. táblázata tartalmazza. A tőke- és pénzügyi mérlegben használt harmonizált fogalmakat és meghatározásokat a VII. melléklet tartalmazza.

A negyedéves folyó fizetési mérleg bontása hasonló a havi adatokra előírt bontáshoz. A jövedelem vonatkozásában azonban negyedéves alapon részletesebb bontásra van szükség.

A pénzügyi mérlegben az EKB az „egyéb befektetések" tétel vonatkozásában a Nemzetközi Valutaalap (IMF) Fizetési mérleg kézikönyve ötödik kiadásában (a továbbiakban: BPM5) megfogalmazott követelményeket alkalmazza. A bontás bemutatása is más (azaz a szektor élvez elsőbbséget). Ez a szektoronkénti bontás azonban összeegyeztethető a BPM5 bontásával, abban ugyanis az eszközöknek van elsőbbségük. A BPM5 bemutatásával egyezően a készpénzt és a betéteket megkülönböztetik a hitelektől és egyéb befektetésektől.

Az NKB-k a negyedéves fizetésimérleg-statisztikáikban kötelesek megkülönbözetni a részt vevő tagállamokkal folytatott tranzakciókat és az összes többi külső tranzakciót. A havi adatokhoz hasonlóan, az euroövezet rezidensei által és az euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott tranzakciók megkülönböztetése a portfólióbefektetések negyedéves adataihoz szükséges. Az euroövezet portfólióbefektetések követeléseit érintő nettó tranzakcióinak statisztikáját a jelentett euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal folytatott nettó tranzakciók összesítése útján kell összeállítani. Az euroövezet portfólióbefektetések kötelezettségeit érintő nettó tranzakciók statisztikája az összesített nemzeti kötelezettségeket érintő nettó tranzakciók és az euroövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírokkal végzett nettó tranzakciók összesítéséből áll össze.

Hasonló jelentési kötelezettség és az összesített adatok összeállításának hasonló módszere vonatkozik a portfólióbefektetésekhez kapcsolódó jövedelmekre.

A közvetlen befektetések vonatkozásában az NKB-k kötelesek negyedévente „MPI (kivéve központi bankok)/nem MPI" szektoronkénti bontást benyújtani. A „portfólióbefektetési követelések" és „egyéb befektetések" vonatkozásában a jelentések intézményi szektoronkénti bontása követi az IMF összeállítások szabványos összetevőit, amelyek i. monetáris hatóságok; ii. MPI-k (kivéve központi bankok); iii. államháztartás; és iv. egyéb szektorok.

Az euroövezet portfólióbefektetésekhez kapcsolódó kötelezettségeit érintő nettó tranzakciókról az euroövezetben rezidens kibocsátók szektora szerinti statisztika összeállításához a negyedéves adatokra vonatkozó követelmények hasonlóak, mint a havi fizetési mérlegre meghatározott követelmények.

Az euroövezet fizetési mérlegéhez negyedévente van szükség a felhalmozott befektetési jövedelemre vonatkozó adatokra. A BMP5, összhangban a Nemzeti Számlák Rendszerével, a kamatok eredményelszámolású kimutatását javasolja. Ez a követelmény a folyó fizetési mérleget (befektetések jövedelme) és pénzügyi mérleget egyaránt érinti.

2. **A nemzetközi tartalékra vonatkozó jelentés**

Célkitűzés

A nemzetközi tartalékokra vonatkozó jelentés havi kimutatást nyújt az NKB-k és az EKB tartalékeszközeiről, egyéb devizaeszközeiről és tartalékkal kapcsolatos kötelezettségeiről a közös IMF/Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS) „Nemzetközi tartalékok és devizalikviditás" sablon szerint. Ezek az információk kiegészítik a tartalékeszközökre az euroövezet fizetési mérlegre és nemzetközi befektetési pozícióra vonatkozó statisztikáiban található adatokat.

Követelmények

Az euroövezet tartalékeszközei az EKB (összevont tartalékok) és NKB-k (nem összevont tartalékok) euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni magas likviditású, piacképes és hitelképes, devizában (azaz az eurótól különböző pénznemben) felmerülő követelései, az arany, az IMF-beli tartalékpozíciók és az SDR követelések. Pozíciókat tartalmazhatnak a pénzügyi derivatívákkal kapcsolatban is. A tartalékeszközök összeállítása bruttó alapon történik, a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekkel történő nettósítás nélkül. Az NKB-k által benyújtandó adatok bontását a II. melléklet 3. táblázatának I.A szakasza tartalmazza.

A nemzetközi tartalékok jelentésének (II. melléklet, 3. táblázat, I.B szakasz) „egyéb devizaeszközök" tétele tartalmazza az eurorendszer olyan devizaeszközeit, amelyek nem felelnek meg e meghatározásnak, nevezetesen i. az euroövezet rezidenseivel szembeni követeléseket; és ii. az euroövezeten kívüli rezidensekkel szemben fennálló olyan követeléseket, amelyek nem felelnek meg a likviditási, piacképességi és hitelképességi elvárásoknak.

A nem rezidensekkel szemben euróban felmerülő követelések és a részt vevő tagállamok kormányai tulajdonában lévő devizamérleg nem minősül tartalékeszköznek; ezen összegeket az „egyéb befektetések" között kell kimutatni, amennyiben azok euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni követelések.

Ezenkívül az úgynevezett „tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekre" vonatkozó adatokat, amely az eurorendszer tartalékeszközeihez és egyéb devizaeszközeihez kapcsolódó, az eurorendszerből történő előre látható biztos és feltételes rövid lejáratú nettó kifizetést jelöli, a II. melléklet 3. táblázatának II–IV. szakaszában kell jelenteni.

3. **Nemzetközi befektetési pozíciókra vonatkozó statisztika**

Célkitűzés

A nemzetközi befektetési pozíció az euroövezet egészének külső eszközeinek és forrásainak jelentése, a monetáris politika és devizapiac elemzéséhez. Hozzájárul különösen a tagállamok külső sebezhetőségének értékeléséhez és a külföldi likvid eszközpozíciók alakulásának a pénztartó szektor általi figyelemmel kíséréséhez. E statisztikai információk kulcsfontosságúak a külföld számlák összeállításakor az euroövezet negyedéves pénzügyi számláiban, valamint segítséget nyújthatnak a fizetési mérleg tranzakcióinak összeállításában is.

Követelmények

Az EKB negyedévente és évente kéri be a tárgyidőszak végi pozíciók vonatkozásában a nemzetközi befektetési pozíciókat.

A nemzetközi befektetési pozíció adatai lehetőség szerint megfelelnek a nemzetközi előírásoknak (lásd ezen iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését). Az EKB az euroövezet egészére állítja össze a nemzetközi befektetési pozíciót. Az euroövezet nemzetközi befektetési pozíciójának bontását a II. melléklet 4. táblázata mutatja be.

A nemzetközi befektetési pozíció a bázisidőszak végén fennálló pénzügyi pozíciót mutatja, időszak végi áron értékelve. A pozíciók értékének változása a következő tényezőkből eredhet. Először, az értékben a bázisidőszak során történt változások egy része azon pénzügyi tranzakciók miatt következik be, amelyek a fizetési mérlegben mentek végbe és ott kerültek rögzítésre. Másodszor, a pozíciók adott időszak eleji és végi változásainak egy részét a bemutatott pénzügyi eszközök és források árainak változása okozza. Harmadszor, amennyiben a pozíciók a nemzetközi befektetési pozícióhoz használt elszámolási egységtől eltérő pénznemben merülnek fel, az egyéb pénznemekhez viszonyított árfolyamok változásai szintén hatással vannak az értékre. Végül bármely más olyan változás, amely nem a fenti tényezőknek tudható be, „egyéb kiigazítás" miatti változásnak minősül.

Az euroövezet pénzügyi tranzakcióinak és pozícióinak megfelelő egyeztetése megkívánja, hogy megkülönböztetésre kerüljön az értékben az ár- vagy árfolyamváltozás, illetve egyéb kiigazítások miatt bekövetkezett változások.

A nemzetközi befektetési pozíció körének a lehető legközelebbinek kell lenni a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciókhoz. A felhasznált fogalmak, meghatározások és bontások összhangban vannak a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciókhoz használtakkal. Lehetőség szerint a nemzetközi befektetési pozíciónak konzisztensnek kell lenni a többi statisztikával, úgymint monetáris- és banki statisztikákkal, valamint a pénzügyi és a nemzeti számlákkal.

A havi és a negyedéves fizetési mérleg esetében az NKB-k a nemzetközi befektetési pozíció statisztikáikban kötelesek megkülönbözetni a részt vevő tagállamokkal szembeni eszközeiket és az összes többi külső pozíciót. A portfólióbefektetések esetében meg kell különbözetni az euroövezet rezidensei és az euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapír-befektetéseket. Az euroövezet portfólióbefektetésekhez kapcsolódó nettó követeléseit bemutató statisztikát az euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokban fennálló nettó követelések összesítése útján kell összeállítani. Az euroövezet portfólióbefektetésekhez kapcsolódó nettó kötelezettségeket bemutató statisztikát az összes nettó nemzeti kötelezettségnek és az euroövezet rezidensei által kibocsátott és megvásárolt értékpapírok nettó pozíciójának összesítésével állítják össze.

Az NKB-k a negyedéves és az éves pozíciókat a „közvetlen befektetés", „portfólióbefektetésekhez kapcsolódó követelések" és „egyéb befektetések" vonatkozásában ugyanolyan szektoronkénti bontásban kötelesek megadni, mint a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciók vonatkozásában.

Ahhoz, hogy az EKB összeállíthassa az euroövezet portfólióbefektetési nettó kötelezettségeinek szektoronkénti bontását, az NKB-kra a nemzetközi befektetési pozíció adatok tekintetében rótt kötelezettségek ugyanazok, mint a fizetésimérleg-tranzakciók tekintetében, ezen iránymutatás 2. cikke (6) bekezdésének rendelkezéseire is figyelemmel.

A nemzetközi befektetési pozíción belül a portfólióbefektetések követeléseinek és kötelezettségeinek összeállítása kizárólag állományi adatokból történik.

2008 márciusának végétől kezdve az NKB-k (és adott esetben a hatáskörrel rendelkező egyéb hatóságok) legalább a negyedéves portfólióbefektetések követeléseit és kötelezettségeit gyűjtik értékpapíronként, a VI. mellékletben szereplő táblázatban előírt modellek egyikének megfelelően.

II. MELLÉKLET

ELŐÍRT BONTÁSOK

1. TÁBLÁZAT

Havi nemzeti hozzájárulás az euróövezet fizetési mérlegéhez [1]

	Követel	Tartozik	Nettó
I. **Folyó mérleg**			
Áruk	külső	külső	külső
Szolgáltatások	külső	külső	külső
Jövedelem			
Munkavállalók díjazása	külső	külső	külső
Befektetési jövedelem			
— közvetlen befektetés	külső	külső	külső
— portfólióbefektetés	külső		nemzeti
— egyéb befektetés	külső	külső	külső
Folyó transzferek	külső	külső	külső
II. **Tőkemérleg**	külső	külső	külső
	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
III. **Pénzügyi mérleg**			
Közvetlen befektetés			külső
Külföldön			külső
— Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Az adatszolgáltató gazdaságban			külső
— Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
Portfólióbefektetés ([2])	külső/belső	nemzeti	
Részesedések	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	—	
ii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iii. Nem MPI-k	külső/belső	nemzeti	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti	
— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	—	
ii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iii. Nem MPI-k	külső/belső	nemzeti	
— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	—	
ii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iii. Nem MPI-k	külső/belső	nemzeti	
Pénzügyi derivatívák			nemzeti
Egyéb befektetés	külső	külső	külső
Monetáris hatóságok	külső	külső	
Államháztartás	külső	külső	
amiből:			
Készpénz és betétek	külső		
MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
— Hosszú lejáratú	külső	külső	
— Rövid lejáratú	külső	külső	
Egyéb szektorok	külső	külső	
amiből:			
Készpénz és betétek	külső		
Tartalékeszközök	külső		

([1]) „külső”: az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfólióbefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)
„belső”: az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók
„nemzeti”: valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfólióbefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

([2]) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfólióbefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfólióbefektetési eszközök és portólióbefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

2. TÁBLÁZAT

Negyedéves nemzeti hozzájárulás az euróövezet fizetési mérlegéhez [1]

	Követel	Tartozik	Nettó
I. **Folyó mérleg**			
Áruk	külső	külső	külső
Szolgáltatások	külső	külső	külső
Jövedelem			
Munkavállalók díjazása	külső	külső	külső
Befektetési jövedelem			
— Közvetlen befektetés	külső	külső	külső
— Tőkejövedelem	külső	külső	külső
— Hiteljövedelem (kamat)	külső	külső	külső
— Portfólióbefektetés	külső		nemzeti
— Tőkejövedelem (osztalék)	külső		nemzeti
— Hiteljövedelem (kamat)	külső		nemzeti
— Kötvények és váltók	külső		nemzeti
— Pénzpiaci eszközök	külső		nemzeti
— Egyéb befektetés	külső	külső	külső
Folyó transzferek	külső	külső	külső
II. **Tőkemérleg**	külső	külső	külső
	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
III. **Pénzügyi mérleg**			
Közvetlen befektetés			külső
Külföldön			külső
— Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Az adatszolgáltató gazdaságban			külső
— Részesedések			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
— Visszaforgatott nyereség			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
— Egyéb tőke			külső
i. MPI-k (kivéve központi bankok)			külső
ii. Egyéb szektorok			külső
Portfólióbefektetés [2]	külső/belső	nemzeti	
Részesedések	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	—	
ii. Államháztartás	külső/belső	—	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti	
— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
Pénzügyi derivatívák			nemzeti
i. Monetáris hatóságok			nemzeti
ii. Államháztartás			nemzeti
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)			nemzeti
iv. Egyéb szektorok			nemzeti
Egyéb befektetés	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
ii. Államháztartás	külső	külső	
— Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Hitelek	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	
— Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Hitelek	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
Tartalékeszközök	külső		
Monetáris arany	külső		
SDR-ek	külső		
Tartalékpozíció a Nemzetközi Valutaalapnál (IMF)	külső		
Deviza	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Monetáris hatóságoknál	külső		
— MPI-knél (kivéve központi bankok)	külső		
— Értékpapírok	külső		
— Részvények	külső		
— Kötvények és váltók	külső		
— Pénzpiaci eszközök	külső		
— Pénzügyi derivatívák	külső		
Egyéb követelések	külső		

(1) „külső": az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfólióbefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)
„belső": az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók
„nemzeti": valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfólióbefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos

(2) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfólióbefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfólióbefektetési eszközök és portólióbefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

3. TÁBLÁZAT

Az eurórendszer havi nemzetközi tartalékai; az euróövezet tartalékkal kapcsolatos kötelezettségei

I. *Hivatalos tartalékeszközök és egyéb devizaeszközök (hozzávetőleges piaci érték)*

A. **Hivatalos tartalékeszközök**

(1) Devizatartalékok (konvertibilis devizában)

a) Értékpapírok, amelyek

— kibocsátója székhelye az euróövezetben található

b) Összes készpénz és betét

i. más NKB-knál, a Nemzetközi Fizetések Bankjánál (BIS) és az IMF-nél

ii. az euróövezetben székhellyel rendelkező bankok euróövezeten kívül létesített fióktelepeinél

iii. az euróövezeten kívül székhellyel rendelkező bankok euróövezeten kívül létesített fióktelepeinél

(2) IMF tartalékpozíció

(3) SDR-ek

(4) arany (ideértve az aranybetéteket és arany swapügyleteket)

(5) egyéb tartalékeszközök

a) pénzügyi derivatívák

b) banknak nem minősülő nem rezidenseknek nyújtott hitelek

c) egyéb

B. **Egyéb devizaeszközök**

a) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó értékpapírok

b) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó betétek

c) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó hitelek

d) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó pénzügyi derivatívák

e) a hivatalos tartalékeszközökbe nem tartozó arany

f) egyéb

II. *Előre látható, biztos rövid lejáratú nettó kifizetés a devizaeszközökből (névérték)*

		Lejárat szerinti bontás bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
	Összesen	1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
1. **Devizahitelek, értékpapírok és betétek**				
— kiáramlás (–) Tőke				
Kamat				
— beáramlás (+) Tőke				
Kamat				
2. **Összesített rövid és hosszú pozíciók a deviza határidős és tőzsdei határidős ügyletekben a nemzeti valuta ellenében (ideértve a deviza swapügyletek határidős oldalát)**				
a) Rövid pozíciók (–)				
b) Hosszú pozíciók (+)				

		Lejárat szerinti bontás bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
	Összesen	1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
3. **Egyéb (részletezze)** — repoügyletekhez kapcsolódó kiáramlás (–) — fordított repóhoz kapcsolódó beáramlás (+) — kereskedelmi hitelek (–) — kereskedelmi hitelek (+) — egyéb tartozások (–) — egyéb követelések (+)				

III. *Feltételes rövid lejáratú nettó kifizetés a devizaeszközökből (névérték)*

		Lejárat szerinti bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
	Összesen	1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
1. **Feltételes kötelezettségek devizában** a) Fedezetgaranciák 1 éven belül esedékes hitelekre b) Egyéb függő kötelezettségek				
2. **Deviza-értékpapírok beágyazott opciókkal (eladási opció)**				
3.1. **Lehívatlan, feltétel nélküli hitelkeretek, amelyeket a következő szervezetek nyújtottak:** a) egyéb nemzeti monetáris hatóságok, BIS, IMF és egyéb nemzetközi szervezetek — egyéb nemzeti monetáris hatóságok (+) — BIS (+) — IMF (+) b) az adatszolgáltató országban székhellyel rendelkező bankok és más pénzintézetek (+) c) az adatszolgáltató országon kívül székhellyel rendelkező bankok és más pénzintézetek (+) 3.2. **Lehívatlan, feltétel nélküli hitelkeretek, amelyeket a következő szervezeteknek nyújtottak:** a) egyéb nemzeti monetáris hatóságok, BIS, IMF és egyéb nemzetközi szervezetek — egyéb nemzeti monetáris hatóságok (–) — BIS (–) — IMF (–) b) az adatszolgáltató országban székhellyel rendelkező bankok és más pénzintézetek (–) c) az adatszolgáltató országon kívül székhellyel rendelkező bankok és más pénzintézetek (–)				

	Összesen	Lejárat szerinti bontás (hátralévő futamidő, ha alkalmazható)		
		1 hónapon belül	1 hónapon túl és 3 hónapon belül	3 hónapon túl és 1 éven belül
4. **Összesített rövid és hosszú deviza opció pozíciók a nemzeti valuta ellenében**				
a) Rövid pozíciók				
i. Vásárolt eladási opciók				
ii. Eladott vételi opciók				
b) Hosszú pozíciók				
i. vásárolt vételi opciók				
ii. eladott eladási opciók				
PRO MEMORIA: Értékkel bíró opciók:				
(1) Aktuális árfolyamon				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(2) + 5 % (5 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(3) – 5 % (5 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(4) + 10 % (10 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(5) – 10 % (10 %-os értékcsökkenés)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				
(6) Egyéb (részletezze)				
a) Rövid pozíció				
b) Hosszú pozíció				

IV. *Tájékoztató adatok*

(1) Rendszeresen és határidőben jelentendők:

(a) devizaárfolyamokhoz indexált rövid lejáratú nemzetivaluta-hitelek;

(b) devizában felmerülő, más módon (pl. nemzeti valutában) elszámolt pénzügyi eszközök

— nem szállítható határidős ügyletek

i. rövid pozíciók;

ii. hosszú pozíciók,

— egyéb eszközök;

(c) zálogjoggal terhelt eszközök

— tartalékeszközök között,

— egyéb devizaeszközök között;

(d) kölcsönügyletben vagy repóban érintett értékpapírok

— kölcsönadott vagy repóban eladott és az I. szakasz tartalmazza,

— kölcsönadott vagy repóban eladott, de az I. szakasz nem tartalmazza,

— kölcsönvett vagy megvásárolt és az I. szakasz tartalmazza,

— kölcsönvett vagy megvásárolt, de az I. szakasz nem tartalmazza;

(e) származtatott pénzügyi eszközök (nettó, piaci árhoz viszonyított)

— határidős ügyletek,

— tőzsdei határidős ügyletek,

— swapügyletek,

— opciók,

— egyéb;

(f) a lejáratig egy évnél hosszabb futamidejű derivatívák (határidős, tőzsdei határidős vagy opciós szerződések), amelyekre pótlólagos fedezet hívható le

— összesített deviza határidős és tőzsdei határidős ügyletek rövid és hosszú pozíciói a nemzeti valuta ellenében (ideértve a deviza swapügyletek határidős lábát is)

(i) rövid pozíciók;

(ii) hosszú pozíciók,

— összesített deviza opció rövid és hosszú pozíciói a nemzeti valuta ellenében

i. rövid pozíciók

— vásárolt eladási opciók,

— eladott vételi opciók;

ii. hosszú pozíciók

— vásárolt vételi opciók,

— eladott eladási opciók.

(2) Ritkábban közzéteendők (pl. évente egyszer):

a) a tartalékok pénznem szerinti összetétele (valutacsoportonként)

— az SDR-kosár valuták,

— az SDR-kosárba nem tartozó valuták.

4. TÁBLÁZAT

Negyedéves nemzeti hozzájárulás az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióihoz [1]

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
I. **Közvetlen befektetés**			külső
Külföldön	külső		
— Részesedések és visszaforgatott nyereség	külső		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső		
ii. Egyéb szektorok	külső		
— Egyéb tőke	külső		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső		
ii. Egyéb szektorok	külső		
Az adatszolgáltató gazdaságban		külső	
— Részesedések és visszaforgatott nyereség		külső	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		külső	
ii. Egyéb szektorok		külső	
— Egyéb tőke		külső	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		külső	
ii. Egyéb szektorok		külső	
II. **Portfólióbefektetés** [2]			
Részesedések	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	—	
ii. Államháztartás	külső/belső	—	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti	
— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
III. **Pénzügyi derivatívák**	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	külső
ii. Államháztartás	külső	külső	külső
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	külső
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	külső

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
IV. **Egyéb befektetés**	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
ii. Államháztartás	külső	külső	
— Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Hitelek	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	
— Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Hitelek	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
V. **Tartalékeszközök**	külső		
Monetáris arany	külső		
SDR-ek	külső		
Tartalékpozíció az IMF-nél	külső		
Deviza	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— monetáris hatóságoknál	külső		
— MPI-knél (kivéve központi bankok)	külső		
— Értékpapírok	külső		
— Részvények	külső		
— Kötvények és váltók	külső		
— Pénzpiaci eszközök	külső		
— Pénzügyi derivatívák	külső		
Egyéb követelések	külső		

([1]) „külső": az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfólióbefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)
„belső": az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók
„nemzeti": valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfólióbefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

([2]) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfólióbefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfólióbefektetési eszközök és portólióbefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

5. TÁBLÁZAT

Éves nemzeti hozzájárulás az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióihoz [1]

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
I. **Közvetlen befektetés**			külső
Külföldön	külső		
— Részesedések és visszaforgatott nyereség	külső		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső		
ii. Egyéb szektorok	külső		
amiből:			
Részesedések külföldi, tőzsdén jegyzett vállalatokban (piaci érték)	külső		
Részesedések külföldi, tőzsdén nem jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)	külső		
Tájékoztató adat:			
Részesedések külföldi, tőzsdén jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)	külső		
— Egyéb tőke	külső		
i. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső		
ii. Egyéb szektorok	külső		
Az adatszolgáltató gazdaságban		külső	
— Részesedések és visszaforgatott nyereség		külső	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		külső	
ii. Egyéb szektorok		külső	
amiből:			
Részesedések az euróövezeten belüli, tőzsdén jegyzett vállalatokban (piaci érték)		külső	
Részesedések az euróövezeten belüli, tőzsdén nem jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)		külső	
Tájékoztató adat:			
Részesedések euróövezeten belüli, tőzsdén jegyzett vállalatokban (könyv szerinti érték)		külső	
— Egyéb tőke		külső	
i. MPI-k (kivéve központi bankok)		külső	
ii. Egyéb szektorok		külső	
II. **Portfólióbefektetés** [2]			
Részesedések	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	—	
ii. Államháztartás	külső/belső	—	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti	
— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti	
i. Monetáris hatóságok	külső/belső	nemzeti	
ii. Államháztartás	külső/belső	nemzeti	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső/belső	nemzeti	
iv. Egyéb szektorok	külső/belső	nemzeti	
III. **Pénzügyi derivatívák**	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	külső
ii. Államháztartás	külső	külső	külső
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	külső
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	külső
IV. **Egyéb befektetés**	külső	külső	külső
i. Monetáris hatóságok	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
ii. Államháztartás	külső	külső	
— Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Hitelek	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
iv. Egyéb szektorok	külső	külső	
— Kereskedelmi hitelek	külső	külső	
— Hitelek/készpénz és betétek	külső	külső	
— Hitelek	külső		
— Készpénz és betétek	külső		
— Egyéb eszközök/források	külső	külső	
V. **Tartalékeszközök**	külső		
Monetáris arany	külső		
SDR-ek	külső		
Tartalékpozíció az IMF-nél	külső		
Deviza	külső		

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
— Készpénz és betétek	külső		
— monetáris hatóságoknál	külső		
— MPI-knél (kivéve központi bankok)	külső		
— Értékpapírok	külső		
— Részvények	külső		
— Kötvények és váltók	külső		
— Pénzpiaci eszközök	külső		
— Pénzügyi derivatívák	külső		
Egyéb követelések	külső		

([1]) „külső": az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfólióbefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)
„belső": az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók
„nemzeti": valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfólióbefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

([2]) A szektoronkénti bontás i. az euróövezeten kívüli portfólióbefektetési eszközök esetében az euróövezeti birtokosok; és ii. az euróövezeten belüli portfólióbefektetési eszközök és portólióbefektetési források esetében az euróövezeti kibocsátók alapján történik.

6. TÁBLÁZAT

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok statisztikái az euró mint befektetési valuta nemzetközi szerepének elemzéséhez ([1])

Euró	Az év első/utolsó hat hónapjában lebonyolított tranzakciók		
		Követelések	Kötelezettségek
	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti
	— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
	Június/december végi pozíciók		
		Követelések	Kötelezettségek
	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti
	— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
US dollár	Az év első/utolsó hat hónapjában lebonyolított tranzakciók		
		Követelések	Kötelezettségek
	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti
	— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
	Június/december végi pozíciók		
		Követelések	Kötelezettségek
	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti
	— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
Egyéb valuták	Az év első/utolsó hat hónapjában lebonyolított tranzakciók		
		Követelések	Kötelezettségek
	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti
	— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti
	Június/december végi pozíciók		
		Követelések	Kötelezettségek
	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	külső/belső	nemzeti
	— Kötvények és váltók	külső/belső	nemzeti
	— Pénzpiaci eszközök	külső/belső	nemzeti

([1]) „külső”: az euróövezeten kívüli rezidensekkel folytatott tranzakciók (portfólióbefektetési eszközök és a kapcsolódó jövedelem esetében a kibocsátó illetőségére utal)
„belső”: az euróövezet különböző tagállamai közötti tranzakciók
„nemzeti”: valamennyi, a részt vevő tagállamok rezidensei által folytatott, külföldi tranzakció (csak a portfólióbefektetési számlák forrásaival és a pénzügyi derivatívák számláinak nettó egyenlegével kapcsolatban használatos)

7. TÁBLÁZAT

Negyedéves nemzeti hozzájárulás az euróövezet fizetési mérlegéhez földrajzi bontásban [1]

	Követel	Tartozik	Nettó
I. **Folyó mérleg**			
Áruk	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Szolgáltatások	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Jövedelem			
Munkavállalók díjazása	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Befektetési jövedelem	3. lépés	3. lépés	3. lépés
— Közvetlen befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
— Portfólióbefektetés	3. lépés		
— Egyéb befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
Folyó transzferek	3. lépés	3. lépés	3. lépés
II. **Tőkemérleg**	3. lépés	3. lépés	3. lépés
	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
III. **Pénzügyi mérleg**			
Közvetlen befektetés			3. lépés
Külföldön			3. lépés
— Részesedések			3. lépés
— Visszaforgatott nyereség			3. lépés
— Egyéb tőke			3. lépés
Az adatszolgáltató gazdaságban			3. lépés
— Részesedések			3. lépés
— Visszaforgatott nyereség			3. lépés
— Egyéb tőke			3. lépés
Portfólióbefektetés	3. lépés		
Részesedések	3. lépés		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3. lépés		
— Kötvények és váltók	3. lépés		
— Pénzpiaci eszközök	3. lépés		
Pénzügyi derivatívák			
Egyéb befektetés	3. lépés	3. lépés	3. lépés
i. Monetáris hatóságok	3. lépés	3. lépés	
ii. Államháztartás	3. lépés	3. lépés	
— Kereskedelmi hitelek	3. lépés	3. lépés	
— Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés	3. lépés	
— Hitelek	3. lépés		
— Készpénz és betétek	3. lépés		
— Egyéb eszközök/források	3. lépés	3. lépés	

	Nettó eszközök	Nettó források	Nettó
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	3. lépés	3. lépés	
iv. Egyéb szektorok	3. lépés	3. lépés	
— Kereskedelmi hitelek	3. lépés	3. lépés	
— Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés	3. lépés	
— Hitelek	3. lépés		
— Készpénz és betétek	3. lépés		
— Egyéb eszközök/források	3. lépés	3. lépés	
Tartalékeszközök			

([1]) A 3. lépés a 9. táblázatban részletezett földrajzi bontásra utal.

8. TÁBLÁZAT

Éves nemzeti hozzájárulás az euróövezet nemzetközi befektetési pozícióihoz földrajzi bontásban [1]

	Követelések	Kötelezettségek	Nettó
I. **Közvetlen befektetés**			
Külföldön	3. lépés		
— Részesedések és visszaforgatott nyereség	3. lépés		
— Egyéb tőke	3. lépés		
Az adatszolgáltató gazdaságban		3. lépés	
— Részesedések és visszaforgatott nyereség		3. lépés	
— Egyéb tőke		3. lépés	
II. **Portfólióbefektetés**			
Részesedések	3. lépés		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3. lépés		
— Kötvények és váltók	3. lépés		
— Pénzpiaci eszközök	3. lépés		
III. **Pénzügyi derivatívák**			
IV. **Egyéb befektetés**	3. lépés	3. lépés	3. lépés
i. Monetáris hatóságok	3. lépés	3. lépés	
ii. Államháztartás	3. lépés	3. lépés	
— Kereskedelmi hitelek	3. lépés		
— Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés		
— Hitelek	3. lépés		
— Készpénz és betétek	3. lépés		
— Egyéb eszközök/források	3. lépés	3. lépés	
iii. MPI-k (kivéve központi bankok)	3. lépés	3. lépés	
iv. Egyéb szektorok	3. lépés	3. lépés	
— Kereskedelmi hitelek	3. lépés		
— Hitelek/készpénz és betétek	3. lépés		
— Hitelek	3. lépés		
— Készpénz és betétek	3. lépés		
— Egyéb eszközök/források	3. lépés		
V. **Tartalékeszközök**			

[1] A 3. lépés a 9. táblázatban részletezett földrajzi bontásra utal.

9. TÁBLÁZAT

Az EKB földrajzi bontása a negyedéves fizetésimérleg-tranzakciókhoz és az éves nemzetközi befektetési pozíció adataihoz

— Dánia
— Svédország
— Egyesült Királyság
— EU-intézmények [1]
— Egyéb EU-tagállamok (azaz a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia) [2]
— Svájc
— Kanada
— Amerikai Egyesült Államok
— Japán
— Offshore pénzpiacok [3]
— Nemzetközi szervezetek az EU-intézmények kivételével [4]
— Egyéb [5]

10. TÁBLÁZAT

Az euróövezet tagállamaihoz tartozó területek vagy azokkal társult országok

Az euróövezet részét képező területek:
— Helgoland: Németország
— Kanári-szigetek, Ceuta és Melilla: Spanyolország,
— Monaco, Guyana, Guadeloupe, Martinique, Réunion, Saint Pierre és Miquelon, Mayotte: Franciaország,
— Madeira, Azori-szigetek: Portugália,
— Åland-szigetek: Finnország.
A külföld (RoW) keretében feltüntetendő, az euróövezet tagállamaival társult területek:
— Büsingen (nem Németország),
— Andorra (nem Spanyolország, és nem Franciaország),
— Holland Antillák és Aruba (nem Hollandia),
— Francia Polinézia, Új-Kaledónia és a Wallis- és Futuna-szigetek (nem Franciaország),
— San Marino és Vatikánváros (nem Olaszország).

[1] Lásd a 12. táblázat összeállítását. Egyedi bontásra nincs szükség.
[2] Egyedi bontásra nincs szükség.
[3] Csak a fizetési mérleg pénzügyi számlája, a kapcsolódó jövedelmek számlája és a nemzetközi befektetési pozícióra kötelező. Az offshore pénzpiacokkal végzett folyó mérleg (a jövedelem kivételével) tranzakciókat külön-külön vagy megkülönböztethetően kell jelenteni a maradványtétel kategóriájában. Lásd a 11. táblázat összetételét. Egyedi bontás nem szükséges.
[4] Lásd a 12. táblázat összeállítását. Egyedi bontásra nincs szükség.
[5] Kiszámítása maradványértékként történik (az euróövezet fizetési mérlege/nemzetközi befektetési pozíció teljes tagállami hozzájárulása és a fent felsorolt ügyfeleknek megfelelő összegek közötti különbség).

11. TÁBLÁZAT

Az offshore pénzpiacok jegyzéke az EKB negyedéves fizetésimérleg-tranzakciók és az éves nemzetközi befektetési pozíció adatok földrajzi bontásához

ISO-kódok	Eurostat + OECD Offshore pénzpiacok
AD	Andorra
AG	Antigua és Barbuda
AI	Anguilla
AN	Holland Antillák
BB	Barbados
BH	Bahrein
BM	Bermuda
BS	Bahama-szigetek
BZ	Belize
CK	Cook-szigetek
DM	Dominika
GD	Grenada
GG	Guernsey
GI	Gibraltár
HK	Hongkong
IM	Man-sziget
JE	Jersey
JM	Jamaica
KN	Saint Kitts és Nevis
KY	Kajmán-szigetek
LB	Libanon
LC	Saint Lucia
LI	Liechtenstein
LR	Libéria
MH	Marshall-szigetek
MS	Montserrat
MV	Maldív-szigetek
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Fülöp-szigetek
SG	Szingapúr
TC	Turks- és Caicos-szigetek
VC	Saint Vincent és Grenadine-szigetek
VG	Brit Virgin-szigetek
VI	Amerikai Virgin-szigetek
VU	Vanuatu
WS	Szamoa

12. TÁBLÁZAT

A nemzetközi szervezetek [1] jegyzéke az EKB negyedéves fizetésimérleg-tranzakciók és az éves nemzetközi befektetési pozíció adatok földrajzi bontásához

1.	**Az Európai Unió intézményei**
1.1.	*Az Európai Unió legfőbb intézményei, szervei és szervezetei (az EKB kivételével)*
	EBB (Európai Beruházási Bank)
	EB (Európai Bizottság)
	EFA (Európai Fejlesztési Alap)
	EBA (Európai Beruházási Alap)
1.2.	*Az Európai Unió általános költségvetésébe tartozó egyéb intézményei, szervei és szervezetei*
	Európai Parlament
	Az Európai Unió Tanácsa
	Bíróság
	Számvevőszék
	Gazdasági és Szociális Bizottság
	Régiók Bizottsága
	Az Európai Unió egyéb intézményei, szervei és szervezetei
2.	**Nemzetközi szervezetek**
2.1.	*Nemzetközi monetáris szervezetek*
	IMF (Nemzetközi Valutaalap)
	BIS (Nemzetközi Fizetések Bankja)
2.2.	*Nemzetközi nem monetáris szervezetek*
2.2.1.	Az Egyesült Nemzetek legfőbb szervei
	WTO (Kereskedelmi Világszervezet)
	IBRD (Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank)
	IDA (Nemzetközi Fejlesztési Társulás)
2.2.2.	Az Egyesült Nemzetek egyéb szervei
	UNESCO (az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete)
	FAO (Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet)
	WHO (Egészségügyi Világszervezet)
	IFAD (Nemzetközi Mezőgazdaság-fejlesztési Alap)
	IFC (Nemzetközi Pénzügyi Társaság)
	MIGA (Multilaterális Beruházásgarancia Ügynökség)
	UNICEF (az Egyesült Nemzetek Gyermekalapja)
	UNHCR (az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága)
	UNRWA (az Egyesült Nemzetek Palesztin Menekülteket Segélyező és Munkaközvetítő Hivatala)
	IAEA (Nemzetközi Atomenergia Ügynökség)
	ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet)
	ITU (Nemzetközi Távközlési Unió)

[1] Az Európai Bizottság (Eurostat) BoP Vademecum alapján.

2.2.3. Egyéb főbb nemzetközi intézmények, szervek és szervezetek (az EKB nélkül)
OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet)
IADB (Amerikaközi Fejlesztési Bank)
AfDB (Afrikai Fejlesztési Bank)
AsDB (Ázsiai Fejlesztési Bank)
EBRD (Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank)
IIC (Amerikaközi Befektetési Társaság)
NIB (Skandináv Befektetési Bank)
IBEC (Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bank)
IIB (Nemzetközi Befektetési Bank)
CDB (Karibi Fejlesztési Bank)
AMF (Arab Pénzügyi Alap)
BADEA (Banque arabe pour le développement économique en Afrique)
CASD (Közép-afrikai Államok Fejlesztési Bankja)
Afrikai Fejlesztési Alap
Ázsiai Fejlesztési Alap
Fonds spécial unifié de développement
CABEI (Közép-amerikai Gazdasági Integrációs Bank)
ADC (Andesi Fejlesztési Társaság)
2.2.4. Egyéb nemzetközi szervezetek
NATO (Észak-atlanti Szerződés Szervezete)
Európa Tanács
ICRC (a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága)
ESA (Európai Űrügynökség)
EPO (Európai Szabadalmi Hivatal)
EUROCONTROL (Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért)
EUTELSAT (Európai Műholdas Távközlési Szervezet)
INTELSAT (Nemzetközi Műholdas Távközlési Szervezet)
EBU/UER (Európai Műsorszóró Szövetség/Union européenne de radio-télévision)
EUMETSAT (Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete)
ESO (Európai Déli Obszervatórium)
ECMWF (Európai Középtávú Előrejelző Központ)
EMBL (Európai Molekuláris Biológiai Laboratórium)
CERN (Európai Nukleáris Kutatóintézet)
IOM (Nemzetközi Migrációs Szervezet)

13. TÁBLÁZAT

A követelmények és határidők összefoglalása

Tétel	1. bázisidőszak	1. adattovábbítás/határidő	Az iránymutatás vonatkozó rendelkezése(i)
Földrajzi bontás (az egyéb befektetési eszközök nélkül)			2. cikk (4) bekezdés, III. melléklet 2. szakasz
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2003. I. negyedév–2004. I. negyedév	2004. június vége	II. melléklet 7. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2002. és 2003.	2004. szeptember vége	II. melléklet 8. táblázat
Földrajzi bontás az egyéb befektetési eszközökhöz			2. cikk (4) bekezdés, III. melléklet 2. szakasz
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2004. I. negyedév–2005. II. negyedév	2005. szeptember vége	II. melléklet 7. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2003. és 2004.	2005. szeptember vége	II. melléklet 8. táblázat
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok:	2003. IV. negyedév–2004. III. negyedév	2004. december vége	3. cikk (4) bekezdés
Portfólióbefektetés értékpapíronként			
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok:	2007. IV. negyedév pozíciója	2008. március vége	2. cikk (6) bekezdés
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2007	2008. szeptember vége	2. cikk (6) bekezdés
Portfólióbefektetési (belső) eszközök a kibocsátó szektora szerinti bontásban			2. cikk (3) bekezdés
Havi fizetésimérleg-adatok	2006. január–április	2006. június	II. melléklet 1. táblázat
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2006. I. negyedév	2006. június vége	II. melléklet 2. táblázat
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok:	2005. IV. negyedév és 2006 I. negyedév	2006. június vége	II. melléklet 4-5. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2005	2006. szeptember vége	II. melléklet 4-5. táblázat
Külföldi közvetlen befektetés kiegészítő bontások a részesedések értékelése alapján			III. melléklet 1.3. szakasz
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2004 és 2005	2006. szeptember vége	II. melléklet 5. táblázat és III. melléklet 1. táblázat
Megosztott kölcsönök/betétek			
Havi fizetésimérleg-adatok	2004. január és február	2004. április	II. melléklet 1. táblázat
Negyedéves fizetésimérleg-adatok	2004 I. negyedév	2004. június vége	II. melléklet 2. táblázat
Negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2003 IV. negyedév–2004 III. negyedév	2004. december vége	II. melléklet 4. táblázat
Éves nemzetközi befektetési pozíció adatok	2003	2004. szeptember vége	II. melléklet 5. táblázat

Tétel	1. bázisidőszak	1. adattovábbítás/határidő	Az iránymutatás vonatkozó rendelkezése(i)
A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok pénznemek szerinti bontása (euró/nem euró)			3. cikk (6) bekezdés
Hathónapos tranzakciók	2004. július–december	2005. június vége	II. melléklet 6. táblázat
Június/december végi pozíciók	2004	2005. június vége	II. melléklet 6. táblázat
A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok pénznemek szerinti bontása (euró/USD/egyéb valuták)			3. cikk (6) bekezdés
Hathónapos tranzakciók	2007. július–december	2008. június vége	II. melléklet 6. táblázat
Június/december végi pozíciók	2007	2008. június vége	II. melléklet 6. táblázat

III. MELLÉKLET

A fizetési mérlegben, a nemzetközi befektetési pozíció statisztikában és a nemzetközi tartalékok jelentésében használatos fogalmak és meghatározások

Annak érdekében, hogy az euroövezetre egyértelmű, összesített külső statisztikák készülhessenek, a fizetésimérleg-statisztika (jövedelem, tőke- és pénzügyi mérleg), a nemzetközi befektetési pozíció statisztika és a nemzetközi tartalékok jelentése területén fogalmak és meghatározások kerültek kidolgozásra. E fogalmak és meghatározások az úgynevezett végrehajtási csomagon (1996. július) és az Európai Központi Bank (EKB) Kormányzótanácsa által jóváhagyott egyéb dokumentumokon alapulnak. E fogalmak és meghatározások kidolgozásakor hivatkozásként sor került olyan jelenlegi nemzetközi szabványok felhasználására, mint a Nemzetközi Valutaalap (IMF) Fizetési mérleg kézikönyvének ötödik kiadása (a továbbiakban: „BPM5") és az IMF/Nemzetközi Fizetések Bankjának nemzetközi tartalékokra és devizalikviditásra vonatkozó jelentése. A legfontosabb harmonizációs javaslatok felsorolása lentebb történik, összhangban az EKB http://www.ecb.int weboldalán közzétett, „Az euroövezet fizetési mérlege és nemzetközi befektetési pozíciója (a tartalékokat is beleértve)" módszertani megjegyzéseivel. További útmutatás található az EKB Az Európai Unió fizetési mérlegének/befektetési pozíciójának statisztikai módszerei (a továbbiakban: „BoP Book)" kiadványának 2. és 3. fejezetében, amely kiadvány évente átdolgozásra kerül, és egyaránt elérhető a weboldalon illetve nyomtatott formában.

1. **Egyes tételek fogalmai és meghatározásai**

1.1. *Befektetések jövedelme (lásd a BoP Book 3.4. szakaszát)*

A befektetési jövedelem tartalmazza az euroövezet rezidensei tulajdonában lévő, euroövezeten kívüli pénzügyi eszközökből (bevételek) származtatott jövedelmet és az euroövezet euroövezeten kívüli rezidensek tulajdonában lévő pénzügyi eszközeiből (kiadások) származtatott jövedelmet. Ha külön azonosítható, a (tőke) pozíciókon realizált nyereség és veszteség nem befektetési jövedelemnek minősül, hanem a befektetés értékében a piaci árfejlemények miatt bekövetkező változásnak.

A befektetési jövedelem magában foglalja a közvetlen tőkebefektetésből, a portfólióbefektetésből és egyéb befektetésekből, valamint az eurorendszer tartalékeszközeiből származó jövedelmet. A kamatderivatívákkal kapcsolatos nettó tranzakciókat azonban a „pénzügyi derivatívák" között tartják nyilván a pénzügyi mérlegben. A visszaforgatott jövedelmek a „közvetlen befektetésből származó jövedelmek" között kerülnek feltüntetésre. Ezek meghatározása úgy történik, mint a közvetlen befektető részesedése az adott bázisidőszakban a közvetlen befektetéssel érintett társaság által megkeresett összes összevont nyereségből (adózás, kamatfizetés és értékcsökkenés elszámolása után), csökkentve az adott bázisidőszakban esedékes osztalékokkal, akkor is, ha ezek az osztalékok korábbi időszakokban megkeresett nyereséghez kapcsolódnak.

A havi és negyedéves fizetésimérleg-adatokra vonatkozó követelmények megközelítőleg megegyeznek az IMF-nek a BPM5-ben meghatározott szabványos összetevőivel. A fő különbség az, hogy az EKB nem követeli meg a részesedés közvetlen befektetésből származó jövedelmének lebontását felosztott és fel nem osztott nyereségre.

A kamatjövedelem kimutatása eredményelszámolási alapon történik (ez a havi adatokra nem elvárás). Az osztalék nyilvántartása azzal a nappal történik, amikor kifizetése esedékessé válik. A visszaforgatott nyereséget arra az időszakra kell elkönyvelni, amikor az képződött.

1.2. *Tőkemérleg (lásd a BoP Book 3.6. szakaszát)*

A tőkemérleg a tőketranszfereket és a nem termelt nem pénzügyi eszközök beszerzését/eladását fedi le. A folyó transzfereket a folyó mérlegben kell nyilvántartani. A tőketranszferek a következőkből állnak: i. a tárgyi eszközök tulajdonjogának transzfere; ii. a tárgyi eszközök beszerzéséhez vagy eladásához kapcsolódó, vagy azoktól függő pénzeszközök transzfere; és iii. a hitelezők által a kötelezettségek ellenszolgáltatás nélküli elengedése. A tőketranszferek történhetnek pénzben vagy természetben (a tartozáselengedéshez hasonlóan). A folyó transzferek és a tőketranszferek közötti különbség a gyakorlatban a fogadó ország általi felhasználásban mutatkozik meg. A nem termelt, nem pénzügyi eszközök beszerzése/eladása általában olyan immateriális javakra vonatkozik, mint a szabadalmak, lízingszerződések vagy más átruházható szerződések. A tőkemérleg e tétele alatt csak az ilyen eszközök vételét/eladását – de nem a használatát – kell nyilvántartani.

Míg az IMF tőkemérleg összetevőire vonatkozó előírásai tartalmazzák a szektor szerinti bontást „államháztartás" és „egyéb szektorok" tételekre (további bontással ezt követően), az EKB csak egyösszegű tőkeszámlát állít össze, bontás nélkül.

1.3. *Közvetlen tőkebefektetés (lásd a BoP Book 3.7. szakaszát)*

A közvetlen tőkebefektetés a nemzetközi befektetésnek egy olyan kategóriája, amely tükrözi az egyik gazdaságban rezidens jogalany azon célkitűzését, hogy tartós érdekeltséget szerezzen egy másik gazdaságban rezidens vállalkozásban. Összhangban a nemzetközi szabványokkal (IMF) a „10 %-os tulajdoni részesedés ismérvet" alkalmazzák a közvetlen befektetési viszony – azaz tartós érdekeltség – létezésére következtetéshez, az euroövezet fizetésimérleg-/nemzetközi befektetési pozíciója esetén. E feltétel alapján közvetlen befektetési kapcsolat létezhet több kapcsolt vállalkozás között, függetlenül attól, hogy a kapcsolat egy láncot vagy láncok sorozatát foglalja magában. A kapcsolat kiterjedhet a közvetlen befektetéssel érintett vállalkozás leányvállalataira, leányvállalatok leányvállalataira és kapcsolt vállalkozásaira. A közvetlen befektetés megvalósulását követően minden azt követő pénzügyi folyamatot/pozíciót a kapcsolt vállalkozások között/azok vonatkozásában a közvetlen befektetési tranzakciók/pozíciók között kell nyilvántartani ([1]).

Az IMF előírásokat és az Eurostat/OECD iránymutatásokat követve, az euroövezet közvetlen befektetési kapcsolatait az irány szerinti alapelv alkalmazásával kell nyilvántartani, ami azt jelenti, hogy az euroövezetben rezidens közvetlen befektető és az euroövezeten kívüli közvetlen befektetéssel érintett vállalkozás közötti pénzügyi tranzakciók „külföldi közvetlen befektetésnek" minősülnek. Ezzel szimmetrikusan a rezidens közvetlen befektetéssel érintett vállalkozás és az euroövezeten kívüli közvetlen befektetők közötti pénzügyi tranzakciók az euroövezet fizetési mérlegében a „közvetlen befektetés az adatszolgáltató gazdaságban" tételbe tartoznak.

A közvetlen befektetés összetevői a saját tőke, visszaforgatott nyereség és a különböző vállalatközi hitelműveletekhez kapcsolódó „egyéb tőke". A saját tőke tartalmazza a fióktelepekbe fektetett tőkét, valamint a leányvállalatokban és kapcsolt vállalkozásokban való részesedést. A visszaforgatott nyereség magában foglalja a közvetlen befektető részesedésének ellentételezését a leányvállalatok vagy kapcsolt vállalkozások nyereségének osztalékként fel nem osztott részéből, valamint a fióktelepek közvetlen befektetőnek át nem utalt, „befektetési jövedelemként" nyilvántartott nyereségét. Az „egyéb tőke" magában foglalja a kapcsolt vállalkozások közötti összes pénzügyi műveletet (pénzeszközök kölcsönzése és kölcsönadása) – ideértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat és szállítói hiteleket (azaz a kereskedelmi hiteleket) – a közvetlen befektetők és leányvállalatok, fióktelepek és kapcsolt vállalkozások között.

A közvetlen befektetési pozíció értékelését illetően a nemzetközileg ajánlott megközelítés a piaci árak használata. A tőzsdén jegyzett közvetlen befektetéssel érintett társaságok ezt a megközelítést alkalmazzák a részesedések értékelésekor. Ezzel szemben a tőzsdén nem jegyzett közvetlen befektetéssel érintett társaságok esetében a részesedések értékelése a könyv szerinti érték alapján történik, a következő könyvelési tételeket tartalmazó általános meghatározás használatával:

i. befizetett tőke (saját részvények nélkül és a névértéken felüli befizetéssel együtt);

ii. a tartalék minden fajtája (ideértve a beruházási támogatásokat, amennyiben a számviteli alapelvek azt a társaság tartalékának minősítik); és

iii. nettó eredménytartalék veszteség nélkül (a folyó év eredményeivel együtt).

Tájékoztató adatként a tőzsdén jegyzett, közvetlen befektetéssel érintett társaságokban lévő részesedések könyv szerinti értékét szintén fel kell tüntetni ugyanazon közös meghatározás alkalmazásával.

Az EKB és a Bizottság (Eurostat) külföldi közvetlen befektetésekkel foglalkozó közös munkacsoportja munkája a módszertan és gyakorlatok tagállamok között harmonizálását célzó ajánlások elfogadásához vezetett.

1.4. *Portfólióbefektetések (lásd a BoP Book 3.8. szakaszát)*

Az euroövezet portfólióbefektetései tartalmazzák i. részesedések; és ii. a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat kötvények, váltók és pénzpiaci eszközök formájában, amennyiben azok nem minősülnek közvetlen befektetésnek vagy tartalékeszköznek. A pénzügyi derivatívák csakúgy, mint a visszavásárlási megállapodások és az értékpapír-kölcsönügylet a portfólióbefektetés köréből kizárt.

A „részesedések" tétel magában foglalja az összes olyan eszközt, amely megtestesíti egy bejegyzett vállalkozás – valamennyi hitelezői igénye kielégítése utáni – maradványértékére való követeléseket. A részvények, elsőbbségi részvények, tulajdonjegyek vagy hasonló dokumentumok tulajdonosi részesedést fejeznek ki. A kollektív befektetési intézményekben való tranzakciók/részesedések – pl. befektetési alapok – szintén ide tartoznak.

([1]) A kivétel a kapcsolt vállalkozások közötti pénzügyi derivatívák tranzakciói/pozíciói, amelyekről euroövezeti szinten megegyezés született, hogy azokat a „pénzügyi derivatívák" között kell nyilvántartani, és nem a „közvetlen befektetés/egyéb tőke" rovatban.

A kötvények és váltók olyan értékpapírok, amelyek eredeti futamideje egy évnél hosszabb, és tulajdonosának általában: i. feltétlen jogot biztosítanak egy rögzített monetáris jövedelemre vagy szerződésben meghatározott változó monetáris jövedelemre (az adós nyereségétől független kamatfizetés); és ii. feltétlen jogot biztosítanak egy rögzített összegű tőketörlesztésre meghatározott napon vagy napokon.

A kötvényekkel és váltókkal ellentétben, a pénzpiaci eszközök egyéves vagy annál rövidebb eredeti futamidővel kibocsátott értékpapírok. Általában feltétlen jogot biztosítanak tulajdonosuknak egy előre rögzített összegre egy meghatározott napon. Ezekkel az eszközökkel általában diszkontáron, szervezett piacokon kereskednek; a diszkont mértéke a kamatlábtól és a lejáratig fennmaradó futamidőtől függ.

A portfólióbefektetési adatgyűjtési rendszerek munkacsoportjának jelentését nemzeti megvalósíthatósági tanulmányok követték az euroövezetben az értékpapíronkénti adatgyűjtés lehetőségét illetően. E vizsgálatok az Európai Unió akkori 15 tagállamában folytak, és azzal a megállapodással zárultak, hogy legalább az euroövezet negyedéves portfólióbefektetési pozícióira vonatkozó adatok gyűjtését értékpapíronként kell végezni. Ez a megállapodás meghatározta a portfólióbefektetési statisztikák összeállításának négy elfogadott modelljét, amelyeket a VI. melléklet táblázata tartalmaz.

Az euroövezet portfólióbefektetési nettó kötelezettségeinek ágazati bontása esetében a nemzetközi befektetési pozíciók adataira ugyanazon követelmények vonatkoznak, mint a fizetési mérleg tranzakcióira.

A portfólióbefektetési tranzakciók nyilvántartására az euroövezet fizetési mérlegében akkor kerül sor, amikor az euroövezeti hitelezők vagy adósok lekönyvelik követelésüket vagy tartozásukat. A tranzakciók nyilvántartása a kapott vagy fizetett tényleges áron történik, csökkentve a jutalékokkal és költségekkel. Így a kamatozó értékpapírok esetében magukban foglalják az utolsó kamatfizetés óta felhalmozott kamatot, míg a névérték alatt kibocsátott értékpapírok esetében a kibocsátás óta felhalmozott kamatot is. A felhalmozott kamat figyelembevétele szükséges a negyedéves fizetési mérleg pénzügyi mérlegében és a nemzetközi befektetési pozícióban; a havi fizetési mérlegben hasonló eljárás javasolt; a negyedéves (és havi) pénzügyi mérlegben e tételeinek ellentételezését a megfelelő jövedelem sorában kell kimutatni.

1.5. *Pénzügyi derivatívák (lásd a BoP Book 3.9. szakaszát is)*

A pénzügyi derivatívák olyan pénzügyi eszközök, amelyek egy adott pénzügyi eszközhöz, mutatóhoz vagy áruhoz kapcsolódnak, és amelyeken keresztül bizonyos pénzügyi kockázatokkal a pénzpiacokon azok saját jogán lehet kereskedni. A pénzügyi származtatott termékek tranzakciót külön tranzakcióként kezelik, nem pedig azon mögöttes tranzakció értékének szerves részeként, amelyhez esetlegesen kapcsolódnak.

Az opciók, határidős ügyletek, swapügyletek, határidős devizaügyletek, hitelderivatívák és beágyazott derivatívák tranzakcióit és pozícióit a fizetési mérlegben a nemzetközi tartalékok között és a nemzetközi befektetési pozícióban tüntetik fel. Gyakorlati okokból a beágyazott derivatívákat nem különböztetik meg azon mögöttes eszköztől, amelyhez kapcsolódnak.

A kamatderivatívákhoz kapcsolódó nettó tranzakciókat pénzügyi derivatívaként kell nyilvántartani, nem pedig befektetési jövedelemként, egy újabb keletű nemzetközi megállapodással összhangban. A hitelderivatívák sajátos instrumentumainak osztályozását esetenként kell elvégezni.

A kezdeti letétbe történő befizetések a betétekben való változásnak minősülnek, és azokat – ha azonosíthatóak – az „egyéb befektetés” alatt kell nyilvántartani. A változó letétre történő befizetések kezelése a letét formájától függ: az opciós típusú változó letétek elvben a betétek változásának minősülnek, és azokat – ha azonosítható – az „egyéb befektetés” alatt kell nyilvántartani. A tőzsdei határidős típusú változó letétek elvben származtatott ügylet tranzakciójának minősülnek, és ezért azokat a „pénzügyi derivatívák” között kell nyilvántartani.

Az opciók esetében a teljes díjat (azaz az opció vételi/eladási árát és a felmerülő szolgáltatási költséget) kell kimutatni.

A pénzügyi derivatívák értékelését a piaci érték elve alapján kell elvégezni.

A pénzügyi származatott ügyletek tranzakcióinak nyilvántartására akkor kerül sor, amikor az euroövezeti hitelezők vagy adósok lekönyvelik követelésüket vagy tartozásukat. Bizonyos pénzügyi derivatívák esetén az eszközök és források tranzakcióinak elkülönítésében felmerülő gyakorlati problémák miatt az euroövezet fizetési mérlegében minden, pénzügyi származtatott termékre vonatkozó tranzakció nettó módon kerül feltüntetésre. A nemzetközi befektetési pozíció statisztikában a pénzügyi derivatívákból fakadó követelés- és kötelezettségpozíciók bruttó alapon szerepelnek, a tartalékeszköz kategóriába tartozó pénzügyi derivatívák kivételével, amelyek nyilvántartása nettó alapon történik.

1.6. *Egyéb befektetés (lásd a BoP Book 3.10. szakaszát)*

Az egyéb befektetés egy maradványkategória, amely tartalmazza az összes olyan pénzügyi tranzakciót, amely nem tartozik a közvetlen befektetések, portfólióbefektetés, pénzügyi derivatívák vagy tartalékeszközök kategóriába.

Az egyéb befektetés tartalmazza a kereskedelmi hiteleket, kölcsönöket, készpénzt és betéteket és az egyéb eszközöket/egyéb forrásokat. Magában foglalja továbbá az egyéb befektetésnek minősített eszközökre elszámolt felhalmozott jövedelem ellentételező könyvelését.

A kereskedelmi hitelek olyan követelések vagy kötelezettségek, amelyek az euroövezet szállítói vagy vevői által nyújtott – termék és szolgáltatási ügyletekhez vagy az ilyen ügyletekkel összefüggő befejezetlen (vagy elvégzendő) termelésre kifizetett előleghez kapcsolódó – közvetlen hitelezésből eredően merülnek fel.

A kölcsönök/készpénz és betétek a következő pénzügyi eszközök tranzakcióit/egyenlegeit tartalmazzák: hitelek, azaz oly módon létrehozott pénzügyi eszközök, hogy a hitelező (kölcsönadó) közvetlenül hitelez forrásokat az adósnak (kölcsönvevőnek) egy olyan megállapodás alapján, amelyben a hitelező vagy nem kap biztosítékot, vagy egy nem forgatható okmányt vagy eszközt kap, repó típusú műveletek, készpénz és betétek. Ez többek között magában foglalja a kereskedelemfinanszírozási és egyéb hiteleket és előlegeket (ideértve a jelzálogot) és a pénzügyi lízinget. A „hitelek" és „készpénz és betétek" között a kölcsönvevő jellege alapján tesznek különbséget. A különbségtétel azt vonja maga után, hogy a követelés oldalon az euroövezet pénztartó szektora által az euroövezeten kívüli bankoknak átadott pénzt „betét"-ként kell besorolni, illetve az euroövezet pénztartó szektora által az euroövezeten kívüli banknak nem minősülő intézeteknek (azaz bankokon kívüli szervezeti egységnek) átadott pénzt „hitel"-ként kell besorolni. Ez végül maga után vonja azt is, hogy az euroövezeti MPI-kre és a külföldi bankokra kiterjedő valamennyi ügyletet „betét"-ként kell besorolni.

Az euroövezet fizetési mérlegében/nemzetközi befektetési pozíciójában minden repótípusú műveletet, azaz visszavásárlási megállapodásokat, sell/buy-back műveleteket és az értékpapír-kölcsönzést (fedezetként készpénz cseréjével) biztosított hitelként kell kezelni, nem értékpapírok egyszeri vétele/eladásaként, és azt az „egyéb befektetés" alatt kell feltüntetni abban az euroövezet rezidens szektorban, amelyik a műveletet végzi. A bankok és egyéb pénzügyi vállalkozások gyakorlatával is összhangban álló ezen eljárás célja, hogy jobban tükrözze e pénzügyi eszközök gazdasági értelmét.

Az egyéb eszközök/egyéb források tartalmaznak minden egyéb tételt a kereskedelmi hitel, kölcsönök, készpénz és betétek kivételével.

Az „egyéb befektetés" alatt található euroövezeti „eurorendszer" szektor tartalmazza a nem részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjaival (NKB-k) a TARGET rendszer működéséhez kapcsolódóan az eurorendszer nettó pozícióit. Ezek a Központi Bankok Európán belüli Rendszerének (KBER) euróban vezetett egyenlegei/számlái, és hasonlóak a monetáris pénzügyi intézmények (MPI-k) nostro-/vostroszámláinak tranzakcióihoz, és ezért azokat az EKB-nak nettó alapon, a források között jelentik.

A „tulajdonjog átadása", „elszámolás ideje" és a „fizetés ideje" alapelvek mind megfelelnek az IMF szabványoknak.

A BPM5 szabványos összetevőivel összevetve a bontás szerinti bemutatásban is különbség van (azaz a szektor az elsődleges). Ez a szektor szerinti bontás azonban összeegyeztethető a BPM5 bontásával, mivel ott az eszköztípusok élveznek elsőbbséget. A havi fizetésimérleg-adatoknál az MPI szektorban elvárás a rövid lejáratú és a hosszú lejáratú tranzakciók megkülönböztetése. A BPM5 bemutatáshoz hasonlóan a készpénzt és a betéteket megkülönböztetik a hitelektől és egyéb befektetésektől.

1.7. *Tartalékeszközök (lásd a BoP Book 3.11. szakaszát)*

Az euroövezet tartalékeszközei az eurorendszer, azaz az EKB és az NKB-k tartalékeszközeiből állnak.

A tartalékeszközöknek i. az eurorendszer hatáskörrel rendelkező monetáris hatósága vagy egy NKB hatékony ellenőrzése alatt kell állniuk; és ii. az eurorendszer euroövezeten kívüli rezidenseivel szembeni magas likviditású, piacképes és hitelképes követeléseinek kell lenniük, amelyek nem euróban denomináltak, illetve lehet még arany, IMF tartalékpozíció vagy különleges lehívási jogok (SDR).

Ez a meghatározás kifejezetten kizárja az euroövezet rezidenseivel szemben devizában fennálló követeléseknek és az euroövezeten kívüli rezidensekkel szemben euróban fennálló követeléseknek akár nemzeti, akár euroövezeti szinten tartalékeszközként történő kezelését. Hasonlóképpen a központi kormányzat és/vagy államkincstár devizapozícióira nem terjed ki az euroövezet tartalékeszközeinek meghatározása, az Európai Közösséget létrehozó szerződés intézményi szabályaival összhangban.

Az EKB tartalékeszközei azok az eszközök, amelyeket a KBER alapokmánya 30. cikkének megfelelően összevontak, és ily módon az EKB közvetlen és hatékony ellenőrzése alatt állónak minősülnek. Mindaddig, amíg nem történik további tulajdonátadás, az NKB-knál maradó tartalékeszközök azok közvetlen és hatékony ellenőrzése alatt maradnak, és az egyes NKB-k saját tartalékeszközeinek minősülnek.

Az eurorendszer nemzetközi tartalék-tranzakcióinak bemutatása a havi tranzakciók összesített értékét mutatja. További részletek az eurorendszer arany-, deviza-, SDR-követelés és IMF-tartalékpozíció tranzakcióiról negyedévente állnak rendelkezésre, a BPM5 szabványos összetevőit követve. A pénzügyi derivatívákra külön kategória jelenik meg, összhangban az IMF közelmúltban e területen tett ajánlásával.

Az eurorendszer tartalékainak összeállítása bruttó módon történik, a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségek levonása nélkül (azon tartalékeszközök kivételével, amelyek a „pénzügyi derivatívák" alkategóriába tartoznak, amelyek nyilvántartása nettó alapon történik).

Az értékelés a piaci árakon alapul, i. tranzakciók esetében a tranzakció idején érvényes piaci árakon; ii. egyenlegeknél a megfelelő időszakvégi záró középárfolyamon. A devizában felmerülő tranzakciók és egyenlegek euróra való átváltásához értelemszerűen kell használni a tranzakció idején érvényes piaci árfolyamot, illetve a megfelelő időszak végi záró középárfolyamot.

A tartalékeszközökön realizált jövedelmet megkülönböztetés nélkül a befektetések jövedelme között az „egyéb befektetés" tétele alatt kell nyilvántartani, ideértve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból álló tartalékpozíción felmerülő kamatbevételt is, eredményelszámolási alapon, legalább negyedévente.

Egyre inkább elterjedőben van az a szemlélet, hogy a felhasználható tartalék fontosabb mutatója egy ország devizakötelezettségek teljesítésére irányuló képességének, mint a fizetési mérlegben és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikában kimutatott bruttó tartalék, és ezt a szemléletet az IMF Különleges Adatszolgáltatási Rendszere (Special Data Dissemination Standard) is átvette. A felhasználható tartalékok kiszámításához a bruttó tartalékokra vonatkozó adatokat ki kell egészíteni az egyéb devizaeszközökről és a tartalékkal kapcsolatos kötelezettségekről szóló adatokkal. Ennek megfelelően az eurorendszer (bruttó) tartalékeszközeire vonatkozó havi adatokat kiegészítik az egyéb devizaeszközökre és a bruttó tartalékeszközökből előre látható biztos, illetve feltételes rövid lejáratú nettó kifizetésekre vonatkozó adatokkal, a hátralévő futamidő szerinti bontásban. Ezen túlmenően szükség van a bruttó tartalékeszközök pénznem szerinti megkülönböztetésére, SDR pénznemek (összesen) és egyéb pénznemek (összesen) bontásban, negyedéves késéssel.

Egyes meghatározott tételeket illetően a monetáris arany pozícióknak változatlanoknak kell maradniuk minden fordított aranytranzakció (arany swapügyletek, repók, hitelek és betétek) esetében. A devizában kibocsátott értékpapírokkal folytatott visszavásárlási ügyletek a kölcsönt felvevő NKB-k összes tartalékeszközének növekedését eredményezik, mivel a visszavásárlási megállapodás által érintett értékpapírok továbbra is a mérlegben maradnak; a fordított repók esetében a hitelező monetáris hatóság nem könyvel el semmiféle változást az összes tartalékeszközben, ha a nem rezidens ügyfél egy másik monetáris hatóság vagy pénzintézet, mivel a hitelfelvevővel szembeni követelés ilyenkor tartalékeszköznek minősül.

2. **A földrajzi felosztás alkalmazási módszerei**

A földrajzi szempontból bontott fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztikák összeállításakor fokozatos megközelítést alkalmaztak. Ez a megközelítés három lépésben felelt meg az adatkövetelményeknek, amelyek egyre több adatot követeltek:

1. lépés: Összeállítási módszer az euroövezet szintjén: a nemzeti összes nettó tranzakció/pozíció hozzáadása.

2. lépés: Összeállítási módszer az euroövezet szintjén: a nem rezidensekkel folytatott tranzakciók/pozíciók külön hozzáadása a bevételekhez és kiadásokhoz vagy a nettó eszközökhöz és a nettó forrásokhoz (fizetési mérleg)/követelésekhez és kötelezettségekhez (nemzetközi befektetési pozíció).

Adatkövetelmények NKB szinten: az euroövezetben és euroövezeten kívül rezidensek közötti tranzakciók/pozíciók külön azonosítása a II. mellékletben (1., 2., 4. és 5. táblázatok) meghatározott módon.

3. lépés: Összeállítási módszer az euroövezet szintjén és adatkövetelmények NKB szinten: a 2. lépéshez hasonlóan az euroövezeten kívüli tranzakciók/pozíciók földrajzi bontásával kiegészítve. A 3. lépés csak a negyedéves fizetési mérleghez és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikához szükséges, a II. mellékletben (7. és 8. táblázatok) meghatározott módon.

Adatkövetelmény NKB szinten: az euroövezet rezidensei és a II. mellékletben (9. és 12. táblázat) felsorolt, megállapodásban rögzített partnerországok/régiók rezidensei közötti tranzakciók/pozíciók külön azonosítása.

3. **Az euroövezet összesített adatainak intézményi szektor szerinti besorolása (Lásd még a BoP Book 3.1.6. szakaszát)**

Az euroövezet összesített adatainak szektor szerinti bontása az euroövezet monetáris hatóságait, államháztartásait, MPI-it és egyéb szektorait foglalja magában.

Monetáris hatóságok

Az euroövezet statisztikáinak „monetáris hatóságok" szektora az eurorendszer.

Államháztartás

Az euroövezet statisztikáinak „államháztartás" szektora megfelel e szektor meghatározásának az SNA 93 és ESA 95 szerint, és ily módon a következő egységeket foglalja magában:

— központi kormányzat,

— tartományi/regionális kormányzat,

— helyi önkormányzat,

— társadalombiztosítási alapok.

MPI-k, a monetáris hatóságok kivételével

Ez az „MPI-k, a monetáris hatóságok kivételével" szektor egybeesik a monetáris és banki statisztikák MPI szektorával (monetáris hatóságok kivételével). A következőket tartalmazza: a közösségi jog meghatározása szerinti hitelintézetek, azaz olyan vállalkozások, amelyek tevékenysége a betétek vagy más visszafizetendő források befogadása a lakosságtól (ideértve a banki kötvények lakosság felé történő értékesítéséből befolyó bevételt is) és saját számlás hitelnyújtás; és minden egyéb rezidens pénzintézet, amelyek tevékenysége betétek és/vagy azok közeli helyetteseinek befogadása az MPI-től eltérő személyektől, valamint hitelek nyújtása és/vagy értékpapírokba való befektetés saját számlára (legalábbis gazdasági értelemben).

Egyéb szektorok

Az euroövezet statisztikáinak „egyéb szektorok" kategóriája az intézményi egységek sorát tartalmazza, főként a következőket:

i. az MPI meghatározásába nem tartozó egyéb pénzintézetek, mint a pénzpiaci alapoknak nem minősülő kollektív befektetési intézmények, ingatlanbefektetési intézmények, értékpapír-kereskedők, jelzáloghitel-intézmények, biztosítótársaságok, nyugdíjalapok és pénzügyi kiegészítő tevékenységeket végző vállalatok; és

ii. nem pénzügyi intézmények, mint az állami és magán nem pénzügyi vállalatok, háztartásokat kiszolgáló nonprofit intézmények és háztartások.

Nem MPI-k

Az euroövezet statisztikáinak „nem MPI szektorok" kategóriája az i. „államháztartás"-t; és az ii. „egyéb szektorok"-at tartalmazza.

1. TÁBLÁZAT

A külföldi közvetlen befektetési tranzakciókkal (beleértve a kapcsolódó jövedelmet) és pozíciókkal kapcsolatos ajánlások [1]

Prioritás	Tevékenység
Rövid távú	
Magas	— Valamennyi közvetlen FDI kapcsolatot [2] koncepcionálisan az FDI munkacsoport jelentésének 1. fejezetében meghatározott nemzetközi statisztikai szabványok értelmezésével összhangban kell kezelni. — Valamennyi (közvetlen) FDI ügyletet/pozíciót földrajzilag kell felbontani közvetlen kapcsolt vállalkozásra vagy anyavállalatra [2], [3] — Valamennyi tagállamnak meg kell kezdenie az FDI részesedések és a visszaforgatott nyereség adatainak összeállítását a (legalább évente gyűjtendő) FDI felmérések eredményei alapján [4], [5] — Az FDI részesedés adatokat külön kell gyűjteni a tőzsdén jegyzett (könyvszerinti és piaci értéken) és a tőzsdén nem jegyzett vállalatok esetében
Alacsony	— A közvetlen befektetéssel érintett vállalatok veszteségeinek fedezéséhez való hozzájárulást a pénzügyi mérlegben kell nyilvántartani
Középtávú	
Magas	— Valamennyi tagállamnak alkalmaznia kell a „rendes működési eredmény” fogalmát (Current Operating Performance Concept) a visszaforgatott nyereség nyilvántartásához [6] — Egyéb tőkeösszetevőket kell meghatározni az FDI munkacsoport jelentésének ajánlásaival összhangban
Középtávú	
Közepes	— A rendkívüli tőkenyereségből való osztalékfizetést a pénzügyi mérlegben kell nyilvántartani (azaz nem veszik számításba a visszaforgatott nyereség kiszámításánál)
Hosszú távú	
Magas	— A közvetlen FDI kapcsolat magában foglalja (legalább) vagy i. az 50 % feletti közvetett tulajdonosi kapcsolatokat; vagy ii. a 10 % feletti közvetett vagy közvetlen tulajdonosi kapcsolatokat, amit a tulajdonosi láncban az egymást követő kapcsolatok összeadásával számolnak ki

[1] 2003 végén
[2] Ezen ajánlás nem utal a közvetett kapcsolatok lefedésének szükségességére, hanem inkább az alkalmazandó módszertanra. Lásd még a gyakorlatban a közvetett FDI kapcsolatok lefedettségéhez kapcsolódó hosszú távú tevékenységet.
[3] Ezt az ajánlást csak a visszaforgatott nyereségre (tranzakciók) és az FDI részesedésekre kell alkalmazni. A bármely más ismérvvel együtt járó torzulások jobb megértéséhez lásd az FDI munkacsoport jelentésének 2. fejezetét.
[4] Kivételt képez az első nemzetközi befektetési pozíció értékelése (T+9 alapon szolgálta). A következő nem elfogadható gyakorlatokkal fel kell hagyni: i. az értékelési szempont kiválasztásának az adatszolgáltatókra bízása (piaci érték vagy könyv szerinti érték); és ii. a pozíciók összeállításához a folyamatos leltározás módszerének / a fizetési mérleg tranzakciók összesítésének alkalmazása.
[5] A kétoldalúan meghatározandó átmeneti időszak során a megállapodásban rögzített határidőn belül az új követelményekre vonatkozó legjobb becslések elfogadásra kerülnek.
[6] A tagállamok csökkentett számú társaságot is alapul vehetnek (a nagyobbakat és / vagy a holdingtársaságokat) a szokásos és a rendkívüli nyereség/veszteség közötti különbségtételkor.

IV. MELLÉKLET

Az adatok továbbítása az európai központi banknak

A nemzeti központi bankok (NKB-k) a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) által rendelkezésükre bocsátott, „KBER-Net" távközlési hálózatra támaszkodó rendszert használják az Európai Központi Bank (EKB) által megkövetelt statisztikai adatok elektronikus továbbítására. A KBER-rel történő minden adatcsere ugyanazt a koncepcionális adatmodellt használja. A statisztikai adatok ilyen elektronikus átadására kifejlesztett statisztikai üzenetforma a „GESMES/TS" formátum. Ez az előírás nem gátolja meg más eszközök használatát a statisztikai adatok EKB-nak történő átadására, elfogadott pótmegoldásként.

Az adatátvitel megfelelő működésének biztosítása érdekében az NKB-k betartják az alább felsorolt ajánlásokat.

— Teljesség: az NKB-k minden szükséges sorkulcsot jelentenek. A sorkulcsok nem jelentése vagy fel nem sorolt sorkulcsok jelentése hiányos adatszolgáltatásnak minősül. Amennyiben hiányzik egy észrevétel, a hiányt a megfelelő észrevétel státusjelzővel rögzítik. Ezenkívül amikor a sorkulcsoknak csak egy alkészletében történik módosítás, az ellenőrzési szabályokat a teljes fizetési mérlegre alkalmazni kell.

— Jelkonvenció: az NKB-k adatátvitele egységes jelkonvenciót alkalmaz valamennyi jelentendő adatra az EKB és az Európai Bizottság (Eurostat) felé. E jelkonvenció keretében a folyó fizetési mérlegben és a tőkemérlegben a bevételeket és a kiadásokat plusz előjellel kell jelenteni, míg a nettó egyenlegeket bevételek *mínusz* kiadások alapon kell kiszámolni és jelenteni. A pénzügyi mérlegben a nettó követelések csökkenését/nettó kötelezettségek növekedését plusz előjellel kell jelenteni, míg a nettó követelések növekedését/nettó kötelezettségek csökkenését mínusz előjellel kell feltüntetni. A nettó egyenlegeket mint a követelések nettó változását plusz a kötelezettségek nettó változását kell kiszámolni és jelenteni.

  A nemzetközi befektetési pozíció adatok továbbításakor a nettó pozíciókat mint követelések mínusz kötelezettségek pozíciót kell jelenteni.

— Az adatok számviteli azonossága: az NKB-k az adatok EKB-nak történő továbbítása előtt a rendelkezésre bocsátott és kérésre elérhető számviteli szabályokat kötelesek érvényesíteni.

Az NKB-k bármely felülvizsgálat alkalmával küldhetnek az EKB-nak egy frissített adatkészletet. A módosításokat a következőképpen kell továbbítani:

— a havi fizetésimérleg-adatok módosítását i. a következő hónapra vonatkozó adatok; ii. a megfelelő negyedéves adatok; iii. a megfelelő módosított negyedéves adatok benyújtásával együtt kell rendelkezésre bocsátani,

— a negyedéves fizetésimérleg-adatok módosítását a következő negyedévre vonatkozó adatok benyújtásával együtt kell rendelkezésre bocsátani,

— a negyedéves nemzetközi befektetési pozíció adatainak módosítását a következő negyedévre vonatkozó adatok benyújtásával együtt kell rendelkezésre bocsátani,

— az éves nemzetközi befektetési pozíció adatainak módosítását a következő évekre vonatkozó adatok benyújtásakor kell rendelkezésre bocsátani.

Az NKB-k a teljes évekre vonatkozó havi és negyedéves fizetésimérleg-adatok módosításait március végén és szeptember végén az éves nemzetközi befektetési pozíció adataival együtt nyújtják be az EKB-nak. Az NKB-k a teljes évekre vonatkozó negyedéves nemzetközi pozíció adatok módosításait szeptember végén az éves nemzetközi befektetési pozíció adataival együtt nyújtják be az EKB-nak. A nemzetközi tartalékok jelentésének adatait adott esetben folyamatosan lehet módosítani. Az időszakvégi pozíciók és az euroövezet (negyedéves és éves) nemzetközi befektetési pozícióihoz való hozzájárulás releváns tételei közötti konzisztenciát mindazonáltal biztosítani kell.

V. MELLÉKLET

A statisztika-összeállítási módszerek nyomon követése

Az Európai Központi Bank (EKB) figyelemmel kíséri a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíció statisztikák jelentéséhez használt összeállítási módszereket, valamint a részt vevő tagállamok által rendszeresen használt fogalmakat és meghatározásokat. A felügyelet az EKB Az *Európai Unió fizetési mérleg/nemzetközi befektetetési pozíció statisztikai módszerei* (BoP Book) kiadványának frissítésével összefüggésben történik. A felügyeleti célon túl a BoP Book célja, hogy az euroövezet fizetési mérlegét összeállítóknak adatokat szolgáltasson az euroövezet többi tagállamában végbemenő fejleményekről.

A BoP Book minden tagállam számára tartalmaz adatokat a fizetésimérleg- és a nemzetközi befektetési pozíció statisztika szerkezetéről. Részletesen leírja az adatok összeállításának módszerét és az alkalmazott fogalmakat és meghatározásokat, valamint a tagállamoknak a fizetésimérleg- és nemzetközi befektetési pozíció statisztika tekintetében elfogadott meghatározásoktól való eltéréseit.

A BOP Book-ot a tagállamokkal szoros együttműködésben évente frissítik.

VI. MELLÉKLET

Adatgyűjtés a portfólióbefektetések területén

A portfólióbefektetési statisztikák összeállításának nehézségeit figyelembe véve, szükségesnek tartották ezen adatok összegyűjtésére vonatkozóan egy általános megközelítés meghatározását az euroövezet egészében.

A III. melléklet 1.4. szakaszában ismertetettek szerint nemzeti megvalósíthatósági tanulmányok készültek, amelyek az euroövezet egészére kiterjedően az értékpapíronkénti adatgyűjtés lehetőségét vizsgálták. Ezen tanulmányok eredménye a következő megállapodás: 2008 márciusának végéig az euroövezet tagállamai legalább negyedévenként értékpapíronként gyűjtik az eszközök és források portfólióbefektetési pozícióira vonatkozó adatokat. Addig az időpontig néhány tagállam csak a lehető legjobb becslések szolgáltatására lesz képes bizonyos egyedi portfólióbefektetési bontások (különösen a kibocsátó szektora és a kibocsátás pénzneme/országa szerinti bontások) esetében.

A működő Központi Értékpapír Adatbázis (CSDB) rendelkezésre állása alapvető fontosságú ahhoz, hogy az új gyűjtőrendszerek működőképesek legyenek. Ezért, amennyiben a CSDB-projekt 1. fázisának „Projektzáró Dokumentumát" nem nyújtják be a Kormányzótanács részére a Központi Bankok Európai Rendszerének statisztikai bizottságán keresztül 2005 márciusának végéig, ezt a határidőt ugyannyi idővel hosszabbítják meg, amennyivel a benyújtást később teljesítették.

A lefedettségi cél az alábbi módon került meghatározásra: a nemzeti összeállító számára összesítetten, azaz szabványkódok (ISIN vagy hasonló kódok) alkalmazása nélkül jelentett értékpapír-pozíciók nem haladhatják meg az eszközök és források teljes portfólióbefektetési pozíciójának 15 %-át. Ez a határérték irányadó a tagállami rendszerek lefedettségi körének értékelésekor. A CSDB-nak megfelelően le kell fednie a portfólióbefektetési értékpapírokat világszerte, hogy lehetővé váljon statisztikák összeállítása értékpapíronkénti adatokból.

A nemzetközi befektetési pozíción belül a követelések és kötelezettségek portfólióbefektetési pozícióit kizárólag az állományadatokból állítják össze.

2008 márciusától (a 2008. januári ügyleteknek és a 2007. év végi pozícióknak megfelelő adatokkal kezdve) az euroövezet portfólióbefektetési gyűjtőrendszereinek meg kell felelniük a következő táblázatban szereplő modellek egyikének:

Érvényes portfólióbefektetési adatgyűjtési módszerek

— Havi pozíciók [s-b-s] + havi tranzakciók [s-b-s]
— Negyedéves pozíciók [s-b-s] + havi tranzakciók [s-b-s]
— Havi pozíciók [s-b-s] + származtatott havi tranzakciók [s-b-s]
— Negyedéves pozíciók [s-b-s] + havi tranzakciók [agg.]

Megjegyzések: „s-b-s" = értékpapíronkénti adatgyűjtés
„derivatívák" = a pozíciók különbsége (helyesbítve az árfolyam- és árváltozások, valamint egyéb meghatározott mennyiségi változás miatt)